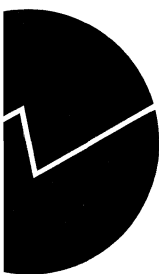

Liv Taule Foss
Ann Cathrin Steen

**Inntekts- og
kostnadsundersøkelse for
privatpraktiserende leger 1995**
Dokumentasjon

Sammendrag

Notatet er en dokumentasjon av inntekts- og kostnadsundersøkelsen for privatpraktiserende leger som ble foretatt for inntektsåret 1995. Dokumentasjonen følger gjennomføringen av undersøkelsen i de ulike fasene, og gir en nærmere beskrivelse av hvordan stratifisering, trekking, innhenting, bearbeiding og vektning av datamaterialet er foretatt.

Undersøkelsen ble utført på oppdrag fra Planleggings- og samordningsdepartementet (tidligere kalt Administrasjonsdepartementet), Sosial- og helsedepartementet, Den norske lægeforening og Kommunenes Sentralforbund. Dette var en frivillig undersøkelse som ble trukket som et representativt utvalg blant medlemmene i Den norske lægeforening. De privatpraktiserende legene har gitt opplysninger om inntekter og kostnader tilknyttet praksis, dessuten besvart spørsmål om ulike praksis- og avtaleforhold. Opplysningene ble innhentet via et spørreskjema og et resultatregnskap fra Alminnelig næringsoppgave 1.

Innholdsfortegnelse

Vedleggsoversikt	4
1. Innledning	5
2. Gjennomføringsplan	5
3. Stratifisering og trekking av utvalg	6
4. Innhenting av primærdata	7
4.1 Purring	7
4.2 Endelig svarprosent	9
4.3 Frafall	10
5. Bearbeiding av datamaterialet	11
5.1 EDB-rutiner	11
5.2 Mottak	11
5.3 Revisjon og registrering	11
5.4 Kvalitetskontroller	12
6. Vekting	15
6.1 Korrigert bruttoutvalg og populasjon	15
6.2 Ny stratuminndeling	16
6.3 Beregning av vektorer	16
7. Hovedresultater fra undersøkelsen	17
7.1 Spredning i enkeltposter i resultatregnskapet	18
8. Kvalitetsvurdering	19
8.1 Feilkilder i datamaterialet	19
8.2 Lav svarprosent	20
9. Sluttkommentar til undersøkelsen	20
De sist utgitte publikasjonene i serien Notater	56

Vedleggsoversikt

- Vedlegg 1: Særtrykk av Ukens statistikk nr. 37/96
 - Vedlegg 2: Følgerev fra Statistisk sentralbyrå
 - Vedlegg 3: Følgerev fra Den norske lægeforening
 - Vedlegg 4: Spørreskjema med rettledning
 - Vedlegg 5: Blank kopi av resultatregnskapet i Alminnelig Næringsoppgave 1
 - Vedlegg 6: Frafallsskjema
 - Vedlegg 7: Nytt følgerev fra Statistisk sentralbyrå vedr. påminnelse om undersøkelsen
 - Vedlegg 8: Nytt følgerev fra Den norske lægeforening vedr. påminnelse om undersøkelsen
 - Vedlegg 9: Brev fra Statistisk sentralbyrå vedlagt henstillingsbrev fra Den norske lægeforening
 - Vedlegg 10: Brev fra Den norske lægeforening med henstilling om å besvare undersøkelsen
 - Vedlegg 11: Instruks for mottak, revisjon og registrering
 - Vedlegg 12: Filbeskrivelse av produksjonsfil
 - Vedlegg 13: Enkelte hovedresultater fra undersøkelsen. Tabeller over inntekter og kostnader for privatpraktiserende leger 1995 fordelt på faktisk arbeidstid og intervaller av driftsresultatet
-

1. Innledning

Inntekts- og kostnadsundersøkelsen for privatpraktiserende leger 1995 ble gjennomført som en frivillig utvalgsbasert undersøkelse med utgangspunkt i ulike forhold rundt legepraksisen. Formålet med undersøkelsen var å utarbeide et datagrunnlag til forhandlinger om takster og driftstilskudd mellom Administrasjonsdepartementet og Den norske lægeforening. Undersøkelsen ble utarbeidet i samarbeid med Administrasjonsdepartementet, Den norske lægeforening, Sosial- og helsedepartementet og Kommunenes Sentralforbund. Statistisk sentralbyrå publiserte resultater fra undersøkelsen i Ukens statistikk nr. 37/96.

Det er også tidligere gjennomført oppdragsbaserte inntekts- og kostnadsundersøkelser for privatpraktiserende leger. Den forrige undersøkelsen som ble publisert, omfattet inntekts- og kostnadsforhold for inntektsåret 1991.

Notatet vil gi en oversikt over hvordan innhenting, tilrettelegging og bearbeiding av grunnlagsdataene er foretatt. Hensikten er å øke interne og eksterne brukeres forståelse for datamaterialet, samt vise hvilke muligheter og begrensninger som finnes i dette materialet. Videre vil dokumentasjonen kunne brukes som hjelp og støtte ved planlegging og gjennomføring av fremtidige inntekts- og kostnadsundersøkelser for privatpraktiserende leger.

2. Gjennomføringsplan

Et prosjektskriv av 12. februar 1996 dannet utgangspunktet for en avtale om gjennomføringen av undersøkelsen for privatpraktiserende leger i 1995. Rammene i dette prosjektskrivet dannet blant annet grunnlaget for tidsplanen for undersøkelsen.

Undersøkelsen ble innledet med et avklaringsmøte mellom de ulike partene den 18. januar 1996. I henhold til prosjektskrivet skulle resultatene fra undersøkelsen offentliggjøres og overleveres oppdragsgiverne 11. september 1996. Dette antyder en vid og fleksibel tidsplan som det i utgangspunktet ikke burde være problemer med å overholde.

Tabell 1. Forenklet fremdriftsplan for inntekts- og kostnadsundersøkelsen for leger 1995

Hovedaktiviteter	Planlagt	Endelig
Trekking av utvalg	Uke 8-10	Uke 9
Utsendelse av spørreskjema og resultatregnskap	Uke 11	Uke 12
Frist for innsendelse av skjema	8. mai	8. mai
Purring	22. mai	22. mai
Ny frist for innsendelse av skjema	31. mai	31. mai
Datamaterialet ferdig registrert og kontrollert	Uke 34	Uke 34
Overlevering av tabeller/publisering av resultater	Uke 37	Uke 37

Fremdriftsplanen ble i hovedtrekk overholdt frem mot publisering av undersøkelsen. Det var enkelte utsettelse i oppstartsfasen av prosjektet, som skyldtes uklarheter om utleveringen av Legeforeningens medlemsregister. Registeret var trekkegrunnlag for undersøkelsen, noe som medførte at tidspunktet for trekking, stratifisering og utsending av de ulike skjema, som inngikk i undersøkelsen, ble noe utsatt. Forsinkelsene ble imidlertid innhentet i de senere faser av undersøkelsen.

3. Stratifisering og trekking av utvalg

Medlemsregisteret til Den norske lægeforening ble brukt som trekkegrunnlag for undersøkelsen. Det var totalt 2 646 privatpraktiserende leger i medlemsregisteret på trekketidspunktet den 15. april 1996.

Det er den enkelte privatpraktiserende lege som er enhet i undersøkelsen. For allmennleger uten avtale og for spesialister (med og uten avtale) ble det foretatt totaltelling. Blant allmennleger med driftstilskuddsavtale ble det imidlertid trukket et utvalg på 500 leger. Den totale utvalgsstørrelsen ble bestemt etter en vurdering av de økonomiske og metodiske sidene ved undersøkelsen. Erfaring viser at frafallet blir relativt høyt ved slike frivillige undersøkelser. Medlemsregisteret inneholdt 1 534 allmennpraktiserende leger med driftstilskuddsavtale på trekketidspunktet.

Det var ønskelig å sikre et representativt utvalg med hensyn på alder. Delpopulasjonen allmennleger med driftstilskuddsavtale ble derfor sortert etter følgende aldersgrupperinger:

- *under 35 år*
- *35 - 39 år*
- *40 - 44 år*
- *45 - 49 år*
- *50 - 54 år*
- *55 år og eldre*

Tabell 2. Utvalgsplan for inntekts- og kostnadsundersøkelsen for privatpraktiserende leger 1995

Stratum	Beskrivelse	Populasjon	Bruttoutvalg
	<u>Utvalgsdel</u>		
11	Allmennleger med driftstilskuddsavtale, under 35 år	115	38
12	Allmennleger med driftstilskuddsavtale, 35 - 39 år	228	73
13	Allmennleger med driftstilskuddsavtale, 40 - 44 år	438	142
14	Allmennleger med driftstilskuddsavtale, 45 - 49 år	343	113
15	Allmennleger med driftstilskuddsavtale, 50 - 54 år	229	75
16	Allmennleger med driftstilskuddsavtale, 55 år og eldre	181	59
	<u>Totaltellingsdel</u>		
20	Allmennleger uten driftstilskuddsavtale	258	258
30	Spesialister med driftstilskuddsavtale	404	404
40	Spesialister uten driftstilskuddsavtale	306	306
50	Leger i fastlegeforsøket	144	144
Sum	Alle privatpraktiserende leger	2 646	1 612

Tabell 2 viser en oversikt over antall privatpraktiserende leger i de ulike strata under populasjon og bruttoutvalg. Stratum 11 - 16 ble trukket som vist i tabellen. For stratum 20 - 50 var det totaltelling.

Alle opplysninger som ble benyttet ved etableringen av utvalget, bygger for øvrig på medlemsregisteret i Den norske lægeforening.

4. Innhenting av primærdata

Allerede i innledningsfasen ble det klargjort at undersøkelsen skulle omfatte et spørreskjema og et resultatregnskap (side 2 i Alminnelig næringsoppgave 1). I forbindelse med utarbeiding av spørreskjema ble det avholdt et fellesmøte hvor partene ble enige om hovedspørsmålene. Det var imidlertid behov for flere omganger med endringsforslag før endelig utkast av spørreskjema forelå.

På fellesmøtet ble det også vedtatt at vi skulle utarbeide et frafallsskjema. Frafallsskjemaet inneholdt ulike årsaker til at legene ikke ønsket å besvare spørsmål om inntekter og kostnader. Dette skjemaet ville hjelpe oss til å få en oversikt over de legene som ikke besvarte undersøkelsen. På denne måten kunne skjevheter i det besvarte materialet og permanente frafallsårsaker lettere oppdages, og vektene bestemmes med større sikkerhet. Oppdragsgiverne ønsket også en oversikt over ulike årsaker til at legene ikke besvarte undersøkelsen.

Skjemaene ble sendt ut 19. og 22. april 1996. Det materialet som ble sendt til hver enkelt av de 1 612 privatpraktiserende legene i utvalget, var (vedlegg 2 - 6):

- *Følg brev fra Statistisk sentralbyrå*
- *Følg brev fra Den norske lægeforening*
- *Spørreskjema med rettleiding*
- *Blank kopi av side 2 (resultatregnskap) i Alminnelig Næringsoppgave 1*
- *Frafallsskjema*
- *Svarkonvolutt*

De privatpraktiserende legene som deltok i undersøkelsen, ble bedt om å besvare spørreskjema og resultatregnskapsskjema, og returnere disse i vedlagt svarkonvolutt. Dersom legene av en eller annen grunn ikke kunne svare, ble de bedt om å fylle ut og returnere frafallsskjemaet. Frist for første innsendelse av skjema ble satt til 8. mai 1996.

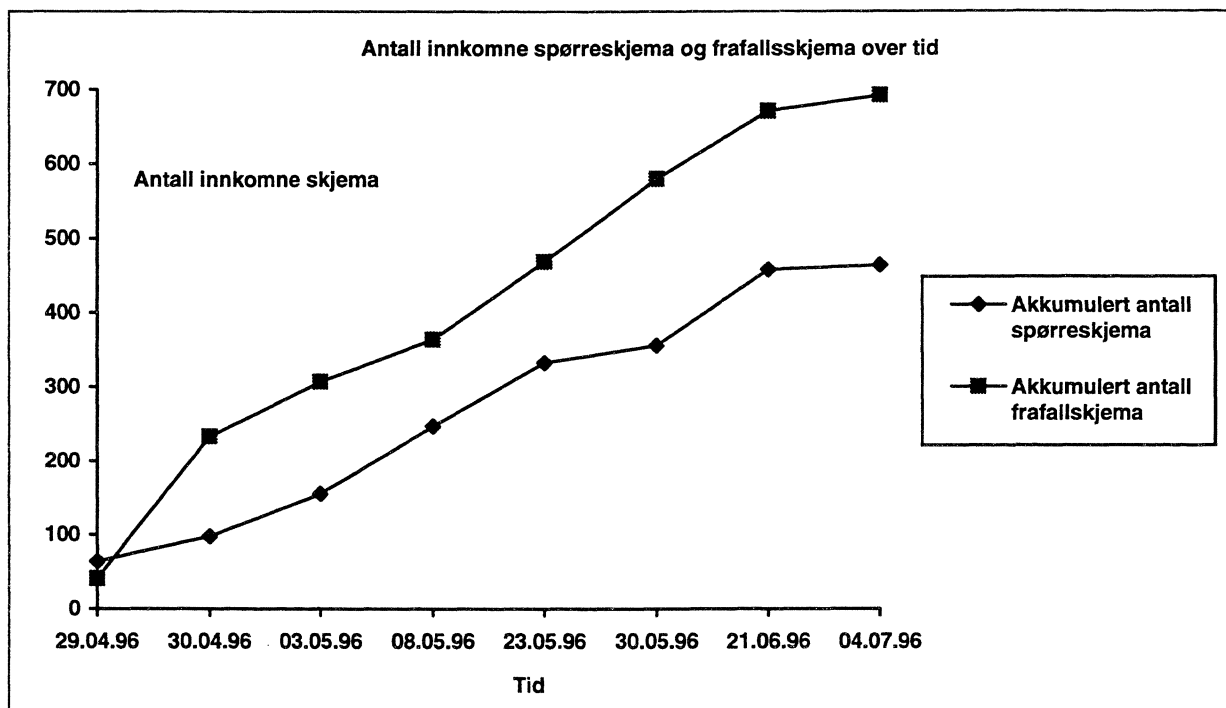
4.1. Purring

Ved frist for innsendelse av skjema den 8. mai hadde totalt 247 (15 prosent) av legene i bruttoutvalget svart på henvendelsen med spørreskjema og 364 (23 prosent) med frafallsskjema. Dette illustreres for øvrig også av figur 1.

Den lave svarprosenten ved første svarfrist medførte at en purrerunde var nødvendig. Purringen ble sendt ut 22. mai 1996, og foregikk ved brevutsendelse. Det ble sendt ut nytt følgebrev fra Statistisk sentralbyrå og Den norske lægeforening som understreket viktigheten av å besvare undersøkelsen. Det ble også sendt ut en blank kopi av side 2 i Alminnelig Næringsoppgave 1. Frafallsskjema ble også denne gang vedlagt. Legene som ble purret fikk utsatt innsendelsesfristen til 31. mai 1996. På

Legeforeningens initiativ ble det sendt ut ytterligere en påminnelse 6. juni 1996. Denne påminnelsen kom i tillegg til purringen nevnt i prosjektskrivet.

Figur 1. Oversikt over hvor mange spørreskjema og frafallsskjema som kom inn i løpet av datafangstperioden

4.2. Endelig svarprosent

Etter purring og påminnelser var det totalt 453 privatpraktiserende leger som besvarte inntekts- og kostnadsundersøkelsen for inntektsåret 1995. Dette innebærer at undersøkelsen fikk en svarprosent på 30 prosent. Tabellen under viser svarprosenten fordelt på de ulike strata.

Tabell 3. Oversikt over svarprosent i de ulike strataene. Antall privatpraktiserende leger som har besvart undersøkelsen med spørreskjema

STRATUM	Antall i korrigert bruttoutvalg ¹	Antall besvart undersøkelsen (nettoutvalg)	Svarprosent
Allmennleger uten avtale	257	35	14
Allmennleger med avtale	476	169	36
Fastleger	144	41	28
Spesialister i psykiatri uten avtale	78	33	42
Andre spesialiteter uten avtale	230	53	23
Spesialister i psykiatri med avtale	60	29	48
Andre spesialister med avtale	290	93	32
Totalt	1 535	453	30

Vi ser at svarprosentene varierte for de ulike strataene. Generelt hadde leger uten avtale lavere svarprosent enn leger med avtale. Dette ble også bekreftet av de frafallsskjemaene som ble mottatt. Enkelte leger uten avtale kommenterte på frafallsskjemaet at de ikke hadde driftstilskuddsavtale, og at undersøkelsen derfor ikke var relevant for dem.

Tabellen under viser at kun 426 privatpraktiserende leger besvarte undersøkelsen med både spørreskjema og resultatregnskap, dvs. 27 færre enn de som besvarte med spørreskjema. Det var ingen leger som kun besvarte undersøkelsen med resultatregnskap.

Tabell 4. Oversikt over antall privatpraktiserende leger som har besvart undersøkelsen med både spørreskjema og resultatregnskap fordelt på ulike strata

STRATUM	Antall i korrigert bruttoutvalg	Antall besvart med resultatregnskap	Prosentvise svar i de ulike strata
Allmennleger uten avtale	257	33	12,8
Allmennleger med avtale	476	159	33,4
Fastleger	144	39	27,1
Spesialister i psykiatri uten avtale	78	33	42,3
Andre spesialister uten avtale	230	48	20,9
Spesialister i psykiatri med avtale	60	27	45,0
Andre spesialister med avtale	290	87	30,0
Totalt	1 535	426	27,8

¹ For nærmere beskrivelse av korrigert bruttoutvalg se kapittel 6: Vekting.

4.3. Frafall

Undersøkelsen var frivillig, og det var forventet en forholdsvis høy frafallsandel. Frafallsskjema gav noen av årsakene til at mange leger valgte ikke å besvare undersøkelsen. Det ble sendt inn hele 631 frafallsskjema, og 451 leger besvarte ikke undersøkelsen med noe skjema i det hele tatt. Totalt utgjør dette en frafallsprosent på ca. 70 prosent.

Tabell 5. Oversikt over årsaker til frafall i undersøkelsen

ÅRSAKER TIL FRAFALL	Antall privatpraktiserende leger med frafall
Pensjon/uføretrygd	5
Permisjon	41
Sykdom	32
Ikke privatpraktiserende lege	45
Privatpraksisen er organisert som AS eller ANS	208
Ønsker ikke å delta i undersøkelsen	186
Andre årsaker	28
Årsoppgjør ikke ferdig ved innsendelsesfrist	6
Fast lønnet	10
Har ikke tid/anledning	16
Ikke representativ	13
Vikar/leier praksis	14
Kun få timer i md. tilknyttet praksis	20
Utlandet	7
Totalt antall besvart med frafallsskjema	631
Antall ubesvart	451
Totalt frafall	1 082

Tabellen over viser at den mest vanlige årsaken til frafall i undersøkelsen var at legenes privatpraksis var organisert som aksjeselskap eller ansvarlige selskap. Det var også en betydelig andel som ikke ønsket å besvare undersøkelsen.

Det kan i tillegg nevnes at enkelte av svarskjemaene ble forkastet av ulike årsaker. Noen skjema ble kassert på grunn av svært mangelfull utfylling (kun få poster utfylt på side 1 i spørreskjemaet og ikke innsendt resultatregnskap).

5. Bearbeiding av datamaterialet

Behandlingen av det innsamlede datamaterialet foregikk i tre faser: mottak, registrering/revisjon og kvalitetskontroller. Først måtte det imidlertid utformes en mottaks- og registreringsrutine.

5.1. EDB-rutiner

Det ble laget en felles mottaks- og registreringsrutine for inntekts- og kostnadsundersøkelsen for privatpraktiserende leger. Mottak og registrering av de ulike skjemaene foregikk i en klient-/serverbasert rutine i QBE-vision versjon 3.0b for Windows. Dette er et PC-basert verktøy for uttak av data fra relasjonsdatabaser som Oracle. Rutinen ble laget mest mulig selvforklarende, slik at omfattende kodeinstruksjoner ikke var nødvendig.

5.2. Mottak

I mottaket ble legenummer, kommunenummer og kode 9 (kode 9=mottatt) lagt inn i registreringsrutinen for de legene som besvarte undersøkelsen med utfylt spørreskjema og resultatregnskap. Leger som svarte på undersøkelsen med frafallsskjema, ble registrert med legenummer og utgårcode. Ved inntasting av legenummer kom navnet til den respektive legen automatisk opp på skjermen. Antall innkomne spørreskjema og frafallsskjema ble dessuten registrert i et regneark. Det var dermed mulig å ha oversikt over antall innkomne skjema til enhver tid. I tillegg ble en liste over de ulike privatpraktiserende legene i utvalget printet ut. Denne listen ble hovedsakelig brukt til å notere kommentarer fra leger som ringte for å gi ulike opplysninger i forbindelse med undersøkelsen.

Ved mottaket ble det vurdert hvorvidt noen av de mottatte skjemaene var for ufullstendig utfylt til at de kunne benyttes i datagrunnlaget. Det ble også luket ut enkelte leger på dette tidspunktet, som viste seg å være lønnet i eget AS. Disse legene ble som tidligere nevnt, registrert som frafall.

5.3. Revisjon og registrering

Instruks for mottak, revisjon og registrering av de innkomne skjema ligger vedlagt notatet (vedlegg 11). Her finnes også oversikt over de koder og kontroller som ble foretatt for å hindre feilregistrering i størst mulig grad.

Revisjonsinstruksen gir veiledning i revideringen/registreringen, men vi vil trekke frem noen forhold som det ble tatt spesielt hensyn til for å sikre konsistensen i datamaterialet.

- *Fastlegene*

Fastlegene ble generelt kodet med «NEI» i spørsmål 12 vedrørende driftstilskuddsavtale med kommunen. Dette ble gjort fordi disse legene ikke gav opplysninger om klasse, timer m.m. i avsnittet for driftstilskuddsklasse på side 2 i spørreskjemaet. Fastlegene får tilskudd på bakgrunn av antall pasienter på pasientlisten, og for å behandle denne gruppen konsistent ble samtlige fastleger tildelt kode «NEI» i spørsmål 12 og «JA» i spørsmål 15 vedrørende deltakelse i fastlegeforsøk. Dette ble gjort for at fastlegene skulle kunne skilles ut som egen gruppe i tabellkjøringene.

- *Antall årsverk*

Spørsmålet vedrørende antall årsverk utført av hjelpepersonell i praksis ble forsøkt revidert slik at denne posten tilsvarte årsverk for praksisen samlet sett hvis det var flere enn én lege i praksisen. Grunnen til dette var at postene var ulikt oppfattet av respondentene, men at mange hadde besvart spørsmålet på denne måten. For å få konsistent føring valgte vi derfor denne varianten. I noen tilfeller var det uklart hvilken informasjon som egentlig lå i den størrelsen som respondenten oppgav.

- *Kontorfellesskap*

Det ble avledet en egen variabel for kontorfellesskap «felles» for å skille mellom leger som har praksis alene, de som har fellespraksis med felleskostnader og de som har fellespraksis uten felleskostnader. Utgangspunktet var spørsmål 25 vedrørende praksis sammen med andre leger. Dersom respondenten hadde krysset «JA», ble praksisen naturlig nok regnet som et kontorfellesskap. Det var imidlertid ikke alltid overensstemmelse mellom avkryssing ved spørsmål 25 og oppgitt antall leger ved spørsmål 22. Enkelte leger oppgav at det var én lege i praksisen, men at de hadde kontorfellesskap. Det ble antatt at dette var leger som f.eks. hadde felles venterom med andre leger, men som var alene i sin egen praksis mht. regnskap etc. Leger som hadde krysset for «JA» ved spørsmål 25, ble gitt kode=4 hvis de ikke hadde felleskostnader i resultatregnskapet. Felleskostnadene ble ført i post 630 i resultatregnskapet, og regnskapene til disse legene så noe annerledes ut enn de øvrige. Leger med «JA» ved spørsmål 25 uten kode=4 utgjorde da gruppen med kontorfellesskap med felleskostnader.

- *Samtykke til datautlevering*

De fleste legene hadde gitt samtykke til utlevering av anonymiserte data til Den norske lægeforening. Blanke svar ble behandlet som «NEI».

5.4. Kvalitetskontroller

Selv om det lå summeringskontroller og andre konsistenskontroller i registreringsrutinen, ble det foretatt omfattende kvalitetskontroller etter at materialet var innregistrert. Disse etterkontrollene foregikk hovedsakelig mellom de ulike delene av skjemaene for å sikre konsistens i datamaterialet og finne feil som ikke ble funnet på mikronivå. Enkelte av etterkontrollene er skissert under:

- Differanse mellom oppgitt næringsinntekt i spørreskjemaet og utfylt driftsresultat i resultatregnskapet på over 50 000 kroner ble undersøkt nærmere. I denne forbindelse ble en del feilregistrering avdekket. I tilfeller med uoppgitt næringsinntekt i spørreskjemaet ble beløpet overført fra driftsresultatet dersom regnskapet forelå. Det var seks privatpraktiserende leger som fikk blank næringsinntekt, da de ikke hadde levert resultatregnskap.
- Det ble sett nærmere på differanser mellom sum trygderefusjon og driftstilskudd (post 52 + post 54) i spørreskjema og post 341 i resultatregnskapet. Her ble det foretatt korreksjoner etter beste skjønn slik at vi oppnådde konsistens mellom postene.
- Differanser mellom egenbetaling (post 51) i spørreskjemaet og post 310 i resultatregnskapet ble også gjenstand for etterkontroller. Større differanser ble undersøkt nærmere, noe avvik ble godtatt da post 310 i spørreskjemaet kan inkludere mer enn egenbetaling.

- Sum driftsinntekter i spørreskjema og resultatregnskap ble kontrollert nærmere, slik at det ikke eksisterte avvik mellom disse postene for leger som besvarte undersøkelsen med både spørreskjema og resultatregnskap.
- Privatpraktiserende leger med avvik mellom størrelsen på oppgitt driftstilskudd og antall timer pr. uke og antall uker pr. år ble undersøkt nærmere. Det ble særlig sett på feilberegninger på over 10 000 kroner i driftstilskudd. Enkelte poster ble korrigert, men enkelte differanser ble godtatt. Opplysninger fra undersøkelsen vedrørende variablene driftstilskuddsklasse og spesialist/allmennlege ble sett i sammenheng med stillingskoder fra medlemsregisteret. Enkelte avvik ble revidert, men 10 leger ble liggende med ulik tilskuddsklasse på disse variablene.
- Enkelte leger oppgav beløp i feltet for «refusjon fra trygden», men krysset av med «NEI» vedrørende rett til refusjon. Disse legene ble sett nærmere på, og mer eller mindre godtatt. Årsaken til at dette forekommer er usikkert, men informasjon fra ulike avisreportasjer bekreftet at dette var tilfellet. I vårt materiale er det seks tilfeller hvor dette fenomenet forekommer.
- I utvalget var det noen leger som ikke fylte ut (evt. ikke fordelte) de etterspurte inntekts- og kostnadsstørrelsene på side 2 i spørreskjemaet. For disse beregnet vi fordelingen av driftsinntekter etter det tilsvarende gjennomsnittet for legene i samme gruppe som den aktuelle legen tilhørte. Denne imputeringen ble gjennomført etter følgende fordelinger:

Tabell 6. Fordeling av egenbetaling, trygderefusjon og driftstilskudd etter gjennomsnitt i tilsvarende legegruppe

Legetype	Inntektsfordeling
Alm.lege uten avtale	Egenbetaling og refusjon er fordelt med 56% på egenbetaling og resten på refusjon
Alm.lege klasse 2	Egenbetaling og refusjon er fordelt med 34% på egenbetaling og resten på refusjon
Alm.lege klasse 3	Egenbetaling og refusjon er fordelt med 37% på egenbetaling og resten på refusjon
Fastleger	Driftsinntekter fordelt med 50,7% i driftstilskudd, 44% på egenbetaling og resten på trygderefusjon
Spesialister uten avtale	Egenbetaling og refusjon er fordelt med 36% på egenbetaling og resten på refusjon
Spesialister, klasse 1	Egenbetaling og refusjon er fordelt med 18% på egenbetaling og resten på refusjon
Spesialister, klasse 2	Egenbetaling og refusjon er fordelt med 23% på egenbetaling og resten på refusjon
Spesialister, klasse 3	Egenbetaling og refusjon er fordelt med 22% på egenbetaling og resten på refusjon
Psykiatere med avtale ²	Egenbetaling og refusjon er fordelt med 12% på egenbetaling og resten på refusjon
Psykiatere uten avtale	Egenbetaling og refusjon er fordelt med 30% på egenbetaling og resten på refusjon

² Psykiatere er differensiert fra andre spesialister, fordi det er relativt mange av disse representert i utvalget. Det er 25 psykiatere med avtale og 24 psykiatere uten avtale som danner grunnlaget for gjennomsnittstall i undersøkelsen.

- Spørsmålet vedrørende avtaletimer i spørreskjemaet ble også gjenstand for grundig kontroll. Av leger med avtaletid over 37,5 timer pr. uke hadde 54 leger fylt ut posten for avtalte timer lønnet legearbeid (post 34). Av disse var det fem leger som hadde oppgitt over åtte timer i feltet for avtalte timer lønnet arbeid. Ut over disse fem legene ble det observert 12 personer med avtaletid iht. driftstilskuddsavtale over åtte timer. Disse tilfellene ble tolket som kombinasjonsstillinger hvor det lå i avtalen at disse skulle jobbe lønnet utover avtalte timer (for samtlige av disse gjaldt at avtaletimer pr. uke var lavere enn 37,5).
- Det ble videre kontrollert at alle som hadde krysset av for «JA» på spørsmål vedrørende driftstilskuddsavtale, hadde oppgitt antall avtaletimer, klasse og beløp for driftstilskudd (post 54) eller krysset av for «JA» for deltaker i fastlegeforsøket (post 15). Det var to leger som manglet beløp for driftstilskudd. Privatpraktiserende leger (11 personer) hvor kommunen beholdt driftstilskuddet, ble holdt utenfor kontrollen. Det var totalt fem leger (hvorav en nevnt over) som verken hadde ført inn driftstilskudd (post 54) eller sum driftsinntekter (post 56). Disse legene hadde ikke levert resultatregnskap. Det ble for øvrig kontrollert at leger som hadde krysset av for «NEI» vedrørende spørsmålet om driftstilskudd, ikke hadde oppgitt klasse, avtaletimer osv. Dette var korrekt for samtlige av respondentene. Se mottaks- og registreringsinstruks med kontroller i vedlegg 12 for nærmere beskrivelse av denne typen kontroller.
- Privatpraktiserende leger som ikke besvarte faktiske arbeidsuker, ble tildelt denne størrelsen etter gjennomsnittet for legene i tilsvarende gruppe. Beløpet ble avkortet hvis legen hadde jobbet mindre enn et fullt år, og størrelsen ble aldri satt lavere enn avtalte uker i post 33 i spørreskjemaet. Imputeringen omfattet totalt 35 leger. Antall uker ble tildelt etter følgende mønster:

Tabell 7. Fordeling av faktiske arbeidsuker etter gjennomsnitt i tilsvarende legegruppe

Legetype	
Allmennleger uten driftstilskuddsavtale	45 uker
Allmennleger med driftstilskuddsavtale med klasse 1	44 uker
Allmennleger med driftstilskuddsavtale med klasse 2	46 uker
Allmennleger med driftstilskuddsavtale med klasse 3	46 uker
Fastleger	44 uker
Spesialister uten driftstilskuddsavtale	44 uker
Spesialister med driftstilskuddsavtale med klasse 1	44 uker
Spesialister med driftstilskuddsavtale med klasse 2	46 uker
Spesialister med driftstilskuddsavtale med klasse 3	45 uker

6. Vekting

Utgangspunktet for beregninger av vekter er generelt etterstratifisering, der vekten til hver observasjon er gitt ved forholdet mellom antall enheter i populasjonen og enheter i nettoutvalget i hvert stratum.

6.1. Korrigert bruttoutvalg og populasjon

Det ble besluttet å justere populasjon og utvalg av privatpraktiserende leger, da trekkegrunnlaget inkluderte leger som undersøkelsen ikke skulle si noe om. Privatpraktiserende leger med alder 70 år og eldre ble fjernet fra det opprinnelige utvalget i vekteprosessen. Disse fikk opprinnelig tilsendt spørreskjema og resultatregnskap, men ble valgt tatt ut av datagrunnlaget (både utvalg og populasjon) for å oppnå konsistens med tidligere undersøkelser. Leger med stillingskode 182 (spesialister i lab./røntgen) ble også fjernet, da disse har helt spesielle praksisforhold. Etter dette hadde vi 1 535 privatpraktiserende leger i et korrigert bruttoutvalg. Tilsvarende ble spesialister i lab./røntgen tatt ut av bruttopopulasjonen.

I tillegg ble leger med permanente frafallsårsaker fjernet fra populasjonen. Slike permanente frafallsårsaker fant vi i praksis når vi fikk tilbakemelding via utsendt frafallsskjema. Eksempler på permanente frafallsårsaker er: pensjonert lege, praksis organisert som et aksjeselskap og utenlandsk lege. Populasjonen ble redusert med den tilsvarende andelen som dette permanente frafallet utgjorde av samtlige leger som ikke besvarte undersøkelsen. Etter denne korrigeringsprosessen utgjorde justert bruttopopulasjon 2 197 leger.

Det korrigerede populasjonsantallet (N^*) kan beregnes med følgende formel innenfor hvert enkelt stratum:

$$N^* = N \left(1 - \frac{f_2}{f_1 + f_2} \cdot \frac{n_{s-r}}{n_s} \right)$$

- N = Antall i populasjonen ifølge medlemsregister
- n_s = Antall i bruttoutvalget
- n_r = Antall i nettoutvalget
- n_{s-r} = Totalt frafall i utvalget
- f_1 = Frafall i utvalget som skyldes overgang til pensjonsalder, spesialister i lab./røntgen og praksis organisert som aksjeselskap
- f_2 = Andre typer kjent frafall i utvalget

6.2. Ny stratuminndeling

Allmennleger med avtale er det eneste stratumet hvor det opprinnelig ble trukket utvalg. For de andre strataene ble det foretatt totaltelling. Ved beregning av vektorer ble de tidligere strataene for spesialister delt i to grupper, da det viste seg at psykiatere hadde høyere svarprosent enn de andre spesialistgruppene. Psykiatere hadde også gjennomsnittlig lavere inntekter, slik at tallene ville blitt for lave uten en slik korrigering.

Det ble videre vurdert å ta spesielt hensyn til spesialister i øre-nese-halssykdommer i vekteprosessen. Denne gruppen fikk svært lav svarprosent, noe som hadde sammenheng med at deres forening oppfordret medlemmene til ikke å svare. Det var kun ni spesialister i øre-nese-halssykdommer som besvarte undersøkelsen, og dette var for få til å korrigere ved egen stratuminndeling.

Populasjonen ble til slutt delt inn i følgende sju strata:

- 1 = Allmennleger uten driftstilskuddsavtale
- 2 = Allmennleger med driftstilskuddsavtale
- 3 = Fastleger
- 4 = Spesialister i psykiatri uten driftstilskuddsavtale
- 5 = Andre spesialister uten driftstilskuddsavtale
- 6 = Spesialister i psykiatri med driftstilskuddsavtale
- 7 = Andre spesialister med driftstilskuddsavtale

Ved tildelingen av stratumkoder ble opplysninger fra spørreskjemaet benyttet for de legene som hadde levert dette. For de resterende ble stillingskoder fra medlemsregisteret benyttet. Leger som på registeret var oppført med ukjent avtale (stillingskode 97 og 68), ble i vektingen gruppert sammen med leger uten avtale. Svarene fra leger med disse stillingskodene bekreftet også at de ikke hadde driftstilskuddsavtale. Denne sammenslåingen medførte at antall i opprinnelig og korrigert stratum for leger uten avtale avviker noe.

6.3. Beregning av vektorer

Vektene til inntekts- og kostnadsundersøkelsen ble beregnet ved å dividere antall leger i den korrigerte populasjonen med antall i nettoutvalg. Det ble beregnet to sett med vektorer, ett sett for dataene i spørreskjemaet og ett sett for dataene i resultatregnskapet. Grunnen til at det var nødvendig med to sett med vektorer var at undersøkelsen var beheftet med partielt frafall. Enkelte privatpraktiserende leger sendte kun inn spørreskjema og ikke resultatregnskap. Vektetberegningen er gitt ved følgende formel:

$$v = \frac{N^*}{n_r}$$

Tabell 8. Oversikt over justert populasjon, samt vekter til de ulike stratumindelingene for spørreskjema og resultatregnskap

Opprinnelig stratum	Antall i pop. N	Justert stratum	Justert pop. N*	Spørreskjema		Resultatregnskap	
				Nettoutv.	Vekt	Nettoutv.	Vekt
Allmennleger u/a	258	Allmennleger u/a	219	35	6,26	33	6,64
Allmennleger m/a	1 534	Allmennleger m/a	1 294	169	7,66	159	8,14
Fastleger	144	Fastleger	141	41	3,44	39	3,62
Spesialister u/a	306	Spes. i psyk. u/a	69	33	2,09	33	2,09
Spesialister m/a	404	Andre spes. u/a	185	53	3,49	48	3,85
		Spes. i psyk. m/a	55	29	1,9	27	2,04
		Andre spes. m/a	234	93	2,52	87	2,69
Totalt	2 646	Totalt	2 197	453		426	

7. Hovedresultater fra undersøkelsen

Resultater fra inntekts- og kostnadsundersøkelsen for privatpraktiserende leger ble publisert i Ukens statistikk nr. 37/96, og finnes i vedlegg 1. Vi vil likevel fremheve enkelte hovedresultater fra undersøkelsen i dette notatet.

Tabell 9. Nøkkeltall fra inntekts- og kostnadsundersøkelsen for leger gitt i 1 000 kroner. 1995

	Driftsinntekter	Driftskostnader	Driftsresultat
I alt	985	458	527
Uten driftstilskuddsavtale			
Allmennpraktiserende leger	726	371	355
Spesialister	967	412	555
Med driftstilskuddsavtale			
Allmennpraktiserende leger	985	475	507
Spesialister	1 172	484	688
Fastleger	1 025	456	569

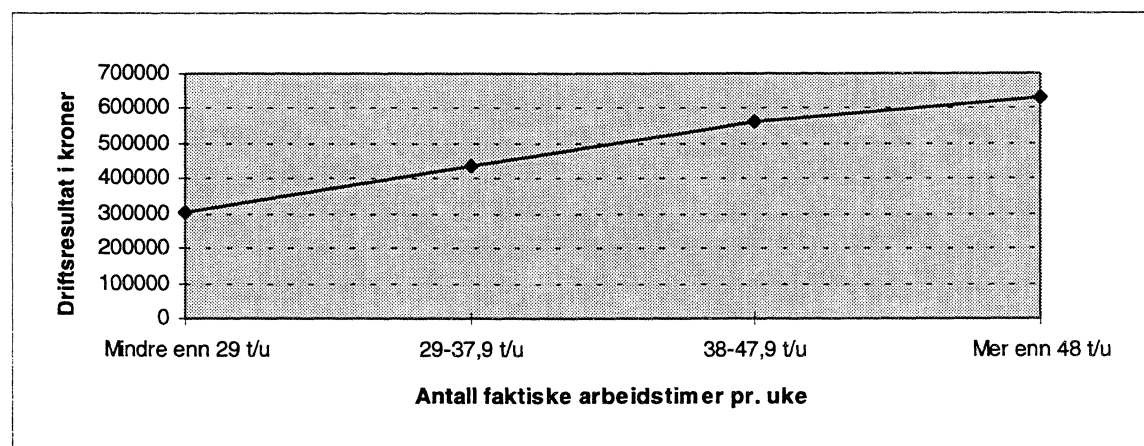
Undersøkelsen viste at det gjennomsnittlige driftsresultatet for samtlige privatpraktiserende leger i 1995 var 527 000 kroner. Det var imidlertid store forskjeller i resultatet mellom de ulike legegruppene. Faktorer som særlig hadde betydning for driftsresultatet var praksisform og legetype, driftstilskuddsavtale med kommune/fylkeskommune, antall faktiske arbeidstimer pr. uke og alder.

Det var privatpraktiserende spesialister med driftstilskuddsavtale som hadde høyest driftsresultat med gjennomsnittlig 688 000 kroner i inntektsåret 1995. Privatpraktiserende allmennleger uten avtale om tilskudd lå i den andre enden av skalaen med et gjennomsnitt på 355 000 kroner i driftsresultat. Allmennlegene som inngikk i fastlegeordningen i Lillehammer, Åsnes, Trondheim og

Tromsø hadde hele 60 prosent høyere driftsresultat enn allmennpraktiserende uten avtale om driftstilskudd med kommunen.

Likeledes øker det gjennomsnittlige driftsresultatet når vi ser på hvor mye legene jobber. Figur 2 viser hvordan driftsresultatet øker i forhold til faktiske arbeidstimer pr. uke. Se også vedlegg 15, tabell A.

Figur 2. Driftsresultat fordelt på antall faktiske arbeidstimer pr. uke i 1995. Kroner

7.1. Spredning i enkeltposter i resultatregnskapet

Undersøkelsen omfatter privatpraktiserende leger med ulike avtaleforhold som har organisert virksomheten på forskjellige måter, arbeidet ulikt antall timer i uken osv. Legene i undersøkelsen er dessuten en heterogen gruppe med blant annet svært ulike spesialiseringer. Dette medfører stor spredning i datamaterialet. Tabellen under er tatt med for å illustrere spredningen i nivåtallene: driftsinntekter, driftskostnader og driftsresultat for inntektsåret 1995.

Tabell 10. Spredning i driftsinntekter, driftskostnader og driftsresultat for 1995

	Driftsinntekter			Driftskostnader			Driftsresultat		
	Veiet gj.snitt	Veiet N	N - ant. nettoutv.	Veiet gj.snitt	Veiet N	N - ant. nettoutv.	Veiet gj.snitt	Veiet N	N - ant. nettoutv.
I alt	984902	2197	426	458033	2197	426	526869	2197	426
1. desil	237004	94	19	47010	94	24	84358	98	20
2. desil	461020	239	56	135868	235	67	218999	234	40
3. desil	667006	228	45	235771	238	45	319807	231	41
4. desil	772108	238	42	317425	229	40	388469	232	39
5. desil	866300	235	41	393767	238	41	455969	240	47
6. desil	972360	233	39	451041	231	40	527890	229	42
7. desil	1091502	232	45	522650	235	41	594428	234	47
8. desil	1200261	234	42	584225	238	44	659734	232	44
9. desil	1346370	233	43	679539	230	40	739493	237	47
10. desil	1806682	231	54	981226	230	44	1025654	230	59

Tabell 10 illustrerer spredningen i en desilfordeling av hovedpostene i resultatregnskapet ved å vise det veide gjennomsnittet for hver tidel av observasjonene i utvalget. Det er de legene som har besvart undersøkelsen med både spørreskjema og resultatregnskap, som inngår i disse gjennomsnittsverdiene, dvs. at vektsettet for resultatregnskapet er benyttet ved utkjøring av spredningsmålet.

Gjennomsnittet av sum driftsinntekter for privatpraktiserende leger totalt var om lag 985 000 kroner i 1995. Til sammenligning kan det nevnes at det tilsvarende gjennomsnittet for de legene som utgjorde de 10 prosent laveste verdiene var 237 000 kroner, noe som medfører et avvik på 76 prosent i forhold til det totale gjennomsnittet. Leger med de 10 prosent høyeste verdiene av sum driftsinntekter hadde et veid gjennomsnitt på hele 1 807 000 kroner. Dette gjennomsnittet lå 83 prosent høyere enn landsgjennomsnittet.

I tillegg kan driftsresultatet trekkes frem for å vise at spredningen også er betydelig i denne nettostørrelsen i resultatregnskapet. Gjennomsnittlig driftsresultat for privatpraktiserende leger totalt var ca. 527 000 for inntektsåret 1995. For legene med de 10 prosent laveste verdiene var det veide gjennomsnittlige driftsresultat 84 000 kroner, noe som lå 84 prosent under det veide gjennomsnittet for samtlige leger i utvalget. Tilsvarende beløp for leger med de 10 høyeste verdiene på driftsresultat var 1 026 000 kroner, noe som oversteg det totale gjennomsnittet med 95 prosent.

Eksemplene over viser at spredningen er forholdsvis stor i datamaterialet for inntekts- og kostnadsundersøkelsen for privatpraktiserende leger 1995.

8. Kvalitetsvurdering

Til tross for detaljert instruks for mottak/registrering av datamaterialet og omfattende kvalitetskontroller, vil datamaterialet fra undersøkelsen være beheftet med noe usikkerhet. Det kan være uoverensstemmelser i datamaterialet, feilføringer fra respondentens side og feilregistrering fra SSBs side.

8.1. Feilkilder i datamaterialet

Det kan være feilkilder i datamaterialet som en følge av at spørreskjemaet og resultatregnskapet ikke alltid var like konsistent utfyllt. Undersøkelsen var også beheftet med partielt frafall. I enkelte tilfeller ble det imputert verdier ut fra andre opplysninger på skjema, jf. avsnittene 5.3 og 5.4 i notatet om registrering/revidering og kvalitetskontroller.

Et eksempel på hvordan verdier ble konstruert, var i de tilfellene legene ikke hadde splittet egenbetaling og refusjon verken i spørreskjema eller i resultatregnskapet. For disse legene beregnet vi fordelingen av inntektene etter gjennomsnittet for leger i samme legegruppe. Spørsmål 46 vedrørende faktiske arbeidsuker ble behandlet etter samme prinsipp. Leger som ikke hadde besvart dette spørsmålet fikk dette tallet imputert etter gjennomsnittet for legene i tilsvarende gruppe. I noen tilfeller kunne det være en viss tvil om hva feltet faktiske arbeidsuker i 1995 inneholdt, med eller uten kurs etc. Dette er en svakhet ved spørsmålsstillingen. Problemet ble imidlertid nevnt for oppgavegiverne ved oppstarten av prosjektet. Før utforming av spørreskjemaet ble det diskutert at det sannsynligvis ikke ville være mulig å få til noe entydig begrep med den ønskede spørsmålsstillingen. Dette ble akseptert av oppdragsgiverne.

Andre feilkilder i datamaterialet kan være spørsmål som ble feilført, uteglemt eller misforstått av den enkelte lege i undersøkelsen. I noen sammenhenger vil denne type feil ikke bli oppdaget i registreringen og kvalitetskontrollene. Et eksempel på slik usikkerhet er spørsmålene vedrørende tid brukt til annet lønnet legearbeid, beredskapsgodtgjørelse fra legevakt og inntekter fra annet lønnet legearbeid. Disse postene så ut til å være noe tilfeldig utfylt, og ofte var det ikke sammenheng mellom oppgitt beløp for beredskapsgodtgjørelse og utfylt antall vakt døgn. Det ble utlevert tabellmateriale som omfattet disse feltene til oppdragsgiverne, men det ble presisert at disse tallene var svært usikre. Spørsmålet vedrørende vaktklasse var kun unntaksvis fylt ut, og det ble ikke gjort noe forsøk på å forbedre denne posten.

Generelt var imidlertid både spørreskjemaet og resultatregnskapet forholdsvis godt besvart. En del leger førte regnskapet kun ned til driftsresultatet. Finanspostene er derfor mer usikre og sannsynligvis for lave. Vi har derfor valgt å publisere kun tall fra driftsresultat og næringsinntekt. Plasseringen av driftskostnader på enkeltposter i resultatregnskapet var noe varierende utfylt av de ulike legene. Mye av inkonsistensen og feilføringen på de enkelte postene ble rettet opp, men flere tvilstilfeller måtte godtas fordi de innleverte skjemaene var uten kommentarer. Nivåtallene fra spørreskjema og resultatregnskapet kan imidlertid anses å ha god kvalitet.

8.2. Lav svarprosent

Undersøkelsen hadde en forholdsvis lav svarprosent. Dette forholdet medfører også usikkerhet i tallene, fordi det er vanskelig å vurdere hvordan de legene som ikke besvarte undersøkelsen, ville ha påvirket tallene. Den lave svarprosenten førte også til at dataene ikke kunne deles inn i alle ønskede undergrupper.

9. Sluttkommentar til undersøkelsen

Rammebetingelsene for undersøkelsen var i utgangspunktet gunstige. Tidsplanen som var satt opp for prosjektet, ble fulgt uten større problemer. Tidspunktene for innsendelse av de ulike skjemaene (8. mai og 31. mai) så ut til å være gunstig i forhold til ferdigstilling av regnskapene for 1995. Svært få svarte at regnskapet ikke var ferdig fra revisors side.

Samarbeidet mellom oppdragsgivere og Statistisk sentralbyrå har fungert godt i perioden prosjektet ble gjennomført. Det har vært løpende kontakt i hele prosjektperioden angående gjennomføring av undersøkelsen.

Den lave svarprosenten ved slike inntekts- og kostnadsundersøkelser er imidlertid et problem som bør forsøkes løst ved senere undersøkelser. Undersøkelsens formål (forhandlinger om driftstilskudd osv.) og det faktum at undersøkelsen er frivillig, taler erfaringsvis ikke for høy svarinnngang. Det er likevel mulig at flere påminnelser og oppfordringer kan gi en høyere svarprosent.

Vedlegg 1 - 13

Inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger, 1995:

Leger med driftstilskudds-avtale har best driftsresultat

Privatpraktiserende leger med driftstilskuddsavtale hadde høyere driftsresultat før finansposter enn leger uten slik avtale i 1995. Privatpraktiserende spesialister med driftstilskuddsavtale hadde et gjennomsnittlig driftsresultat på 688 000 kroner, noe som lå 24 prosent over spesialister uten slik avtale.

Det gjennomsnittlige driftsresultat var 527 000 kroner for samtlige privatpraktiserende leger i 1995. Legene hadde en gjennomsnittlig arbeidstid per uke på vel 40 timer.

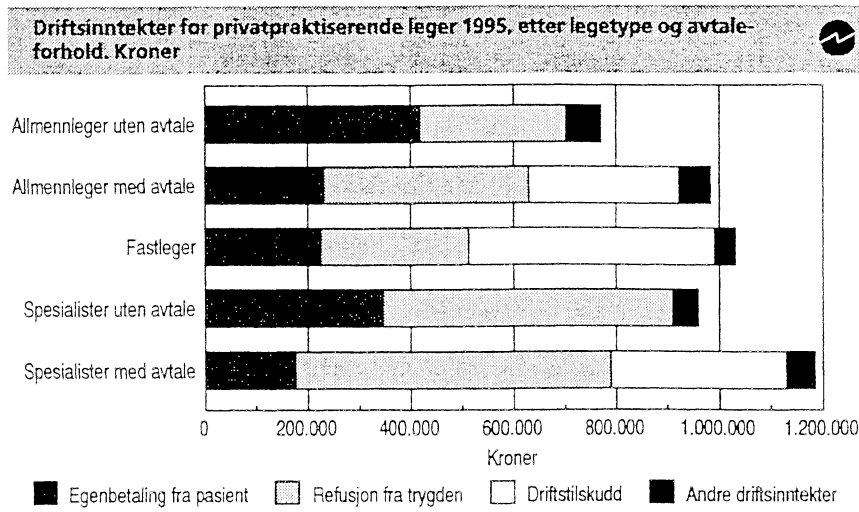
Privatpraktiserende allmennleger med tradisjonell driftstilskuddsavtale hadde et driftsresultat på 509 000 kroner. Driftsresultatet lå 43 prosent høyere enn for allmennleger uten avtale. Allmennleger uten avtale hadde et driftsresultat som lå på 355 000 kroner. Allmennleger med avtale arbeidet gjennomsnittlig 4 timer mer i uken enn sine kollegaer uten avtale.

Allmennleger som kommer inn under forsøksprosjektet med fastlegeordning, hadde 12 prosent høyere driftsresultat enn allmennleger med ordinær driftstilskuddsavtale.

Driftsinntekter

Driftsinntektene varierer med hensyn på legetype og avtaleforhold. For allmennleger og spesialister med avtale utgjorde driftstilskuddet om lag 30 prosent av totale driftsinntekter. Det var refusjon fra trygdekontoret som hadde størst betydning for driftsinntektene for allmennleger og spesialister med avtale; henholdsvis 41 og 52 prosent. Driftstilskuddet for fastlegene var gjennomsnittlig 479 000 kroner eller om lag 47 prosent av driftsinntektene.

Spesialister uten avtale har 59 prosent av driftsinntektene fra refusjo-

ner, mens egenbetaling fra pasienter utgjorde 36 prosent. For allmennlegerne uten avtale ser bildet noe annerledes ut, da egenbetaling fra pasienter utgjorde 54 prosent av driftsinntektene og refusjoner 37 prosent.

Driftskostnader

De gjennomsnittlige driftskostnadene for de privatpraktiserende leger var på 458 000 kroner, eller 47 prosent av driftsinntektene. Spesialister med driftstilskuddsavtale hadde de laveste driftskostnadene, 41 prosent av driftsinntektene. Allmennleger uten driftstilskuddsavtale har de høyeste gjennomsnittlige driftskostnadene, 51 prosent av driftsinntektene.

Organisering

Om lag halvparten av legene arbeider i kontorfellesskap, det vil si at de har praksis sammen med andre leger. Langt flere allmennleger enn spesialister velger å organisere seg på denne måten.

Ny statistikk

Inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger, 1995.
Statistikken utgis i *Ukens statistikk*. Forrige inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger ble gjennomført for inntektsåret 1991. Mer informasjon: Liv Taule Foss, tlf. 62 88 52 50, e-post: lfo@ssb.no eller Ann Cathrin Steen, tlf. 62 88 51 69, e-post: ste@ssb.no. Vedleggstabeller side: 28-30.

Om statistikken

Statistisk sentralbyrå har gjennomført en inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger for inntektsåret 1995. Legeundersøkelsen er utført på oppdrag for Administrasjonsdepartementet, Den norske lægeforsking, Kommunenes Sentralforbund og Sosial- og helsedepartementet. Undersøkelsen var frivillig og ble trukket som et representativt utvalg blant medlemmene i Den norske lægeforsking. Totalt har 453 av i alt 1 535 leger besvart undersøkelsen. De privatpraktiserende legene har gitt opplysninger om inntekter og kostnader samt ulike praksis- og avtaleforhold.

Ordinært driftstilskudd ytes fra kommuner og fylkeskommuner for henholdsvis allmennleger og spesialister med avtale om drift av privat praksis. Driftstilskuddet gis forholdsmessig etter legenes avtalte tid tilknyttet privat praksis.

I 1993 ble det satt i gang et forsøk med fastlegeordning for allmennpraktiserende leger i de fire kommunene: Lillehammer, Åsnes, Trondheim og Tromsø. Fastlegene mottar et driftstilskudd etter antall pasienter på pasientlisten.

Tabell 1. Inntekter og kostnader¹ for privatpraktiserende leger i 1995, fordelt på legetype og avtaleforhold. Gjennomsnitt. Kroner

	I alt	Allmennpraktiserende leger				Spesialister		
		Allmennprakt. leger i alt	Allmennprakt. lege u/ drifts-tilsk.-avtale	Allmennprakt. lege m/ drifts-tilsk.-avtale ²	Fast lege ³	Spesialister i alt	Spesialist med drifts-tilsk.-avtale	Spesialist uten drifts-tilsk.-avtale
Driftsinntekter	984823	947772	725952	984889	1025167	1076688	1171554	966947
Salgsinntekter, avg.fri	255476	257580	386995	235925	221848	258047	172904	356542
Andre off.tilsk./refusjoner ..	678883	637249	293043	694845	767988	771235	946271	568750
Øvrige driftsinntekter	50464	52943	45915	54119	35331	47406	52379	41654
Driftskostnader	457668	460446	370605	475478	455840	450486	483813	411932
Varekostnad	30559	31279	21226	32961	24235	30149	30830	29361
Lønnskostnader	105381	106853	45678	117090	53835	114139	133693	91519
Øvrige personalkostnader	18877	18513	7178	20409	9247	22270	26530	17341
Leiekostnader, lys, varme	46383	41431	28161	43651	28647	64407	70262	57634
Leie driftsmidler	119062	130527	162850	125118	269057	50263	39841	62319
Verktøy, inventar etc.	20992	19598	16992	20034	11417	27205	29216	24879
Vedlikehold/reparasjon	7157	5376	2871	5795	2659	13173	16844	8926
Fremmede tjenester	6704	6272	7871	6005	4392	8464	8125	8856
Kontorrek., telefon, porto ...	24180	23304	16972	24364	12592	29469	30681	28066
Bilkostnader	17221	20960	13500	22209	12034	8227	11843	4043
Reisekostnader	6560	5643	11120	4726	3017	9961	7679	12600
Representasjonskostnader	1323	908	1204	859	529	2662	1570	3925
Kontingenter og gaver	2947	2885	2817	2897	2473	3236	3205	3271
Forsikringer og garantikostn..	6629	6329	4977	6555	5140	7824	9794	5545
Av- og nedskrivninger	22646	21211	13842	22445	10053	29721	26741	33167
Øvrige driftskostnader	21049	19356	13345	20361	6514	29317	36958	20479
Driftsresultat	527155	487327	355346	509411	569326	626203	687742	555014
Skattepliktig næringsinntekt ⁴ ..	502419	472659	364985	490676	554016	571435	620583	514580
Faktisk arb.tid pr.uke	42	42	38	42	43	41	41	41
Antall observasjoner	419	188	32	156	37	194	114	80

¹ Postene er hentet fra Alminnelig næringsoppgave 1 - for personlige næringsdrivende

² Inklusive allmennleger hvor kommunen beholder driftstilskuddet

³ Inklusive fastleger hvor kommunen beholder driftstilskuddet

⁴ Korrigert for ektefelles andel av næringsinntekten

Tabell 2. Privatpraktiserende leger 1995. Driftsinntekter etter legetype og avtaleforhold, kjønn, intervaller av faktiske arbeidstimer pr. uke og intervaller av driftsresultat. Gjennomsnitt. Kroner

	Antall observa- sjoner	Egen- betaling fra pasient	Ref- usjon fra trygden	Drifts- til- skudd	Andre drifts- inn- tekter
I alt	445	253928	429162	249090	56624
Legetype					
Allmennpraktiserende leger totalt	200	256496	383406	252307	60172
Allmennleger uten avtale	34	416854	285638	0	67112
Allmennleger med driftstilskuddsavtale	166	229655	399771	294540	59010
Fastleger	40	223781	289103	478622	39417
Spesialister totalt	205	254557	591988	181192	51212
Spesialist med driftstilskuddsavtale	120	174838	614705	340396	53945
Spesialist uten driftstilskuddsavtale	85	345286	566134	0	48102
Kjønn					
Kvinner	92	220770	321455	195362	38566
Menn	353	262448	456835	262895	61264
Faktiske arbeidstimer pr. uke					
Mindre enn 25 t/u	36	182106	246538	116385	48592
25t/u - 37.4t/u	88	193251	304158	185243	37400
37.5t/u - 47,9t/u	205	264558	444890	277629	58430
48t/u eller mer	116	304296	552474	290341	70960
Næringsinntekt					
Under 200 000	36	112920	203649	96880	46635
200 000 - 399 999	90	186399	275633	201664	35748
400 000 - 599 999	138	262485	389160	246501	42189
600 000 - 799 999	111	283676	547482	312121	67607
800 000 - 999 999	42	349071	661585	326578	118362
1 000 000 og over	28	461644	868637	310393	126807

Tabell 3. Inntekter og kostnader¹ for privatpraktiserende leger 1995, etter organisasjonsform.
Gjennomsnitt. Kroner

	I alt	Praksis alene	Kontor- felles- skap m/ felles- kostn. ²	Kontor- felles- skap u/ felles- kostn.
Driftsinntekter	984823	979753	1014365	957045
Salgsinntekter, avg.fri	255476	251956	280445	230748
Andre off. tilsk/refusjoner ..	678883	687279	673898	671245
Øvrige driftsinntekter	50464	40519	60023	55052
Driftskostnader	457668	419487	510447	455651
Varekostnad	30559	36498	12150	43325
Lønnskostnader	105381	129434	26942	161824
Øvrige personalkostnader	18877	22518	5707	29002
Leiekostnader, lys, varme	46383	63392	12125	60402
Leie driftsmidler	119062	7657	362191	4350
Verktøy, inventar etc.	20992	26049	12785	22744
Vedlikehold/reparasjon	7157	9559	3877	7235
Fremmede tjenester	6704	7863	4737	7208
Kontorrek., telefon, porto ...	24180	30841	11281	29040
Bilkostnader	17221	15868	17594	18977
Reisekostnader	6560	7676	5782	5684
Representasjonskostnader	1323	2424	242	844
Kontingenter og gaver	2947	2815	3067	3018
Forsikringer og garantikostn .	6629	8139	5064	6071
Av- og nedskrivninger	22646	23711	17295	27438
Øvrige driftskostnader	21049	25044	9610	28484
Driftsresultat	527155	560266	503918	501395
Skattepliktig næringsinntekt ³ ...	502419	506609	499385	499273
Faktisk arb.tid pr.uke	42	42	42	40
Antall observasjoner	419	214	112	93

¹ Postene er hentet fra Alminnelig næringsoppgave 1 - for personlige næringsdrivende

² Felleskostnadene er ført under post for leie av driftsmidler

³ Korrigert for ektefelles andel av næringsinntekten

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Til et utvalg av privatpraktiserende leger

Oterveien 23
P.b. 1260
N-2201 Kongsvinger
Tel: +47-62 88 50 00
Fax: +47-62 88 50 30

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
8200 01 32450

Kongsvinger, 19.04.96
Saksbehandler: Anne Sørbråten
Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk

Undersøkelse av legers inntekter og kostnader 1995

Statistisk sentralbyrå har fått i oppdrag fra Den norske lægeforening, Administrasjonsdepartementet, Helse- og sosialdepartementet samt Kommunenes sentralforbund å gjennomføre en undersøkelse av inntekter, kostnader og tidsbruk for privatpraktiserende leger.

Resultater fra undersøkelsen skal danne grunnlag for forhandlinger om driftstilskudd og takster. Undersøkelsen omfatter ca. 1500 leger og er frivillig. Vi oppfordrer likevel flest mulig til å ta seg tid til å delta da dette er viktig for kvaliteten av undersøkelsen, jfr. vedlagte brev fra Legeforeningen.

Vi ber Dem fylle ut vedlagte spørreskjema samt sende kopi av side 2 i alminnelig næringsoppgave for 1995 (eller fylle ut vedlagte kopi) og sende dette i vedlagte svarkonvolutt innen 8. mai.

Dersom undersøkelsen av ulike årsaker ikke vedrører Dem eller De ikke ønsker å delta i undersøkelsen, oppfordrer vi Dem til å sende inn vedlagte frafallsskjema innen samme dato. Ved å sende inn dette unngår De flere henvendelser om undersøkelsen.

Oppgavene skal kun benyttes til å utarbeide statistikk og vil bli oppbevart og til slutt tilintetgjort på en betryggende måte. De enkelte skjema vil ikke være tilgjengelige for utenforstående, heller ikke andre offentlige institusjoner. Ved å gi Deres samtykke på side 2 i spørreskjemaet vil data fra skjemaet og resultatregnskapet overleveres Den norske lægeforening som ønsker å utarbeide statistikk på grunnlag av datamaterialet. Det er imidlertid viktig å merke seg at (direkte) identifikasjonsopplysninger ikke vil overleveres.

Har De spørsmål vedrørende undersøkelsen kan disse rettes til Liv Taule Foss, tel. 62 88 52 50 eller Anne Sørbråten 62 88 53 20.

Vi håper flest mulig tar seg tid til å svare på undersøkelsen og takker på forhånd for hjelpen.

Med vennlig hilsen

Per Ove Smogeli
Seksjonssjef

Til et utvalg av privatpraktiserende leger

Lysaker, 11. april 1996
AT/

Inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger for året 1995

I fjorårets forhandlinger om driftstilskudd og takster for privatpraktiserende leger ble partene enige om å undersøke mulighetene for å gjennomføre en inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger.

Legeforeningen har deltatt i møter i Det kgl. administrasjonsdepartement med representanter for staten, KS og Statistisk Sentralbyrå hvor opplegget for undersøkelsen er blitt utarbeidet. Sentralstyret vedtok i sitt møte fredag 1. mars at Legeforeningen skulle medvirke til undersøkelsen, som blir gjennomført av Statistisk Sentralbyrå. Tariffutvalget er blitt holdt løpende orientert.

Undersøkelsen omfatter et utvalg på 500 allmennleger med driftstilskuddsavtale, samtlige leger i fastlegeforsøket, samtlige allmennleger uten driftstilskuddsavtale og samtlige privatpraktiserende spesialister med og uten driftstilskuddsavtale.

Legeforeningen har bedt om å få utlevert dataene fra undersøkelsen fra Statistisk Sentralbyrå. Dette har vi gjort for å kunne gjennomføre videre analyser av materialet for best mulig å kunne ivareta medlemmenes interesser i ulike sammenhenger. Dette vil gjøre det mulig for Legeforeningen å yte best mulig service til medlemmer og andre som henvender seg til Legeforeningen med forespørsler om inntektsforhold.

Både Statistisk Sentralbyrå og Legeforeningen vil kun benytte dataene til å utarbeide statistikk, og dataene fra den enkelte lege vil ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående, heller ikke andre offentlige institusjoner. Legeforeningen vil ikke få overlevert identifikasjonsopplysninger med datamaterialet, og vil ikke i noen sammenheng presentere data på en slik måte at det vil kunne være mulig å spore data tilbake til noen bestemt lege.

For at Legeforeningen skal kunne få utlevert disse dataene forutsetter dette samtykke fra den enkelte lege på spørreskjemaet. Vi vil derfor sterkt oppfordre våre medlemmer til å gi slikt samtykke.

Vi oppfordrer uansett alle våre medlemmer til å medvirke til undersøkelsen for å sikre en høyest mulig svarprosent.

Spørsmål vedrørende undersøkelsen rettes direkte til Statistisk Sentralbyrå, mens spørsmål omkring Legeforeningens medvirkning og videre bruk av datamaterialet kan rettes til Legeforeningen.

Med vennlig hilsen

Hans Petter Aarseth
President

Harry Martin Svabø

Gjenpart: Tariffutvalget
Den norske lægeforening
The Norwegian Medical Association

27

Vennligst oppgi vår ref ved henvendelse
Please quote our referencecode when answering

Lagåsen - Fjellveien 5
N-1324 Lysaker

Telefon:
67 12 46 00
Telephone:
+47 67 12 46 00

Telefax:
67 12 46 20
Telefax:
+ 47 67 12 46 20

Postgiro:
0805 5114707
Postaccount:
0805 5114707

Bankgiro:
6030.05.08823
Bankaccount:
6030.05.08823

Frist for innsending: 8. mai 1996

Rettledning

For inntekts- og kostnadsundersøkelsen ønsker vi at De fyller ut spørreskjemaet, samt kopierer side 2 i Alminnelig næringsoppgave 1 (resultatregnskapet) for 1995. Vi vedlegger en blank side 2 i Alminnelig næringsoppgave 1, slik at De istedenfor kopi eventuelt kan fylle ut denne. Vær nøyaktig med svarene, slik at Statistisk sentralbyrå slipper å ta ytterligere kontakt pga. uklarheter. Dersom De ønsker å gi tilleggsopplysninger om spesielle forhold, kan dette forklares i eget vedlegg.

Opgavene er undergitt taushetsplikt etter Statistikklovens §2-4. Statistisk sentralbyrå vil bruke opplysningene til å utarbeide offisiell statistikk og til statistisk bruk for forskning og offentlig planlegging. Bruk av innsamlede data vil skje i samsvar med krav stilt av Datatilsynet. Opplysningene vil bli oppbevart og eventuelt tilintetgjort på en betryggende måte. Vi vil gjøre oppmerksom på at dette er en frivillig undersøkelse. Dersom De ikke ønsker å delta, vennligst returner frafallsskjemaet i vedlagte svarkonvolutt. Da slipper De flere henvendelser om undersøkelsen.

Bakgrunnsopplysninger	Oppgi kontorkommune:	
Type legevirkosomhet	Allmennpraksis	☐
	Driftstilskuddsavtale med kommunen	☐ Ja ☐ Nei
	Spesialist allmenmedisin	☐ Ja ☐ Nei
	Har du rett til trygderefusjon?	☐ Ja ☐ Nei
	Er du med i fastlegeforsøket?	☐ Ja ☐ Nei
	Spesialistpraksis	☐
	Oppgi spesialitet _____	
	Driftstilskuddsavtale med fylkeskommune	☐ Ja ☐ Nei
	Har du rett til trygderefusjon?	☐ Ja ☐ Nei
	Organisering av legevirkosomhet	Antall leger i praksisen
Antall årsverk utført av hjelpepersonell		_____
Herav årsverk utført av ektefelle		_____
Avtale om at kommunen beholder driftstilskuddet og dekker løpende utgifter		☐ Ja ☐ Nei
Praksis sammen med andre leger (kontorfellesskap)		☐ Ja ☐ Nei
Kontordriften og hjelpetjenester er organisert som eget driftsselskap i form av A/S, ANS		☐ Ja ☐ Nei

Opplysninger om driftstilskuddsavtale med kommune/fylke	Driftstilskuddsklasse 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐	
	Avtaletimer pr. uke iht. driftstilskuddsavtale	Timer pr. uke _____
	Avtalte uker pr. år iht. driftstilskuddsavtale	Uker pr. år _____
	Avtalte timer lønnet arbeid for kommune/fylkeskommune pr. uke iht. driftstilskuddsavtale (ikke legevakt, men f.eks. helsestasjon, sykehjemsarbeid o.l.)	Timer _____
	Vakthypighet og vaktklasse	Antall vakt døgn pr. år _____ Vaktklasse _____

Arbeidstid i 1995

Arbeidstid en gjennomsnittlig uke i 1995	Tid brukt til faktisk pasientbehandling (på kontoret) i en gjennomsnittlig uke	_____ timer
	Tid brukt til sykebesøk (utenom legevakt)	_____ timer
	Tid brukt til administrasjon av praksis	_____ timer
	Sum faktisk arbeidstid i legepraksis i en gjennomsnittlig uke	_____ timer
	Tid brukt på lønnet legearbeid (ikke legevakt, men f.eks. forebyggende arbeid og sykehjemsarbeid)	_____ timer
Årsbasis 1995	Antall faktiske arbeidsuker i 1995 (inkl. sykefravær)	_____ uker

Inntekts- og kostnadsspørsmål

I tillegg til at De sender kopi av side 2 fra Alminnelig næringsoppgave 1, ønsker vi at De spesifiserer næringsinntektene og noen kostnadskomponenter for 1995. Dette ønsker vi hovedsakelig for å kunne sammenligne tidligere undersøkelser.

Inntekter	Egenbetaling fra pasient (post 310) (inkl. legevakt)	kr _____
	Refusjon fra trygder (post 341)	kr _____
	Herav legevakt:	kr _____
	Driftstilskudd fra kommune/fylkeskommune (post 341)	kr _____
	Andre næringsinntekter (post 300/370)	kr _____
	Sum driftsinntekt i 1995 (post 901) - (ekskl. lønnet arbeid)	kr _____
Kostnader vedrørende EDB og EDB-utstyr i 1995	EDB-kostnader i 1995	kr _____
Næringsinntekt i 1995	Total næringsinntekt (post 095, side 4 i Alminnelig næringsoppgave)	kr _____
	Dersom ektefelle arbeider i praksisen, oppgi ektefelles andel av næringsinntekten	kr _____
Inntekter fra lønnet arbeid	Beredskapsgodtgjørelse fra legevakt	kr _____
	Annet lønnet legearbeid	kr _____

Jeg samtykker i at data fra spørreskjema og resultatregnskapet overleveres Den norske lægeforening sammen med opplysninger om kjønn, alder, spesialitet og stillingskode. Identifikasjonsopplysninger som navn og legenummer vil ikke overleveres.

Ja Nei

Resultatregnskap 1995

Vedlegg 5

Driftsinntekter og driftskostnader		1995 i hele kroner	1994 i hele kroner	Finansinntekter og finanskostnader. Ekstraordinære inntekter og kostnader		1995 i hele kroner	1994 i hele kroner
300	Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftspliktig			800	Utbytte på aksjer o l		
310	Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftsfritt			803	Andel av overskudd i deltakerlignede selskaper		
330	Spesielle offentlige avgifter for tilvirkede/solgte varer	÷		807	Renteinntekter		
340	Spesielle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer			808	Valutagevinst (agio)		
341	Andre offentlige tilskudd/refusjoner			809	Andre finansinntekter		
350	Aktiverte egne investeringsarbeider			906	Sum finansinntekter		
360	Leieinntekter fast eiendom			810	Andel av underskudd i deltakerlignede selskaper		
370	Andre driftsinntekter			817	Rentekostnader		
380	Gevinst ved avgang av anleggsmidler			818	Valutatap (disagio)		
901	Sum driftsinntekter			819	Andre finanskostnader		
400	Varekostnad			907	Sum finanskostnader		
500	Lønn, feriepenger, honorarer o l			910	Resultat av finansinntekter og finanskostnader		
530	Andre godtgjørelser			915	Resultat før ekstraordinære poster		
540	Arbeidsgiveravgift til folketrygden			840	Gevinst ved avgang av anleggsmidler		
541	Innberetningspliktige pensjonskostnader			845	Ekstraordinære offentlige tilskudd		
590	Andre personalkostnader			849	Andre ekstraordinære inntekter		
600	Frakt, spedisjon vedr salget			870	Tap ved avgang av anleggsmidler		
610	Energi, brensel mv vedr produksjon			872	Nedskrivning på anleggsmidler		
621	Leiekostnader fast eiendom			879	Andre ekstraordinære kostnader		
625	Lys, varme, vann og renovasjon			920	Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader		
630	Leie driftsmidler			925	Resultat før skattekostnad		
640	Verktøy, inventar etc som ikke skal aktiveres			881	Refusjon skatt etter skatteloven § 31 femte ledd		
650	Vedlikehold/repasasjon			935	Årsoverskudd/Årsunderskudd overføres post 061 (side 4)		
660	Diverse fremmede tjenester				Oppskrivninger og anvendelse av oppskrivningsbeløp		
670	Kontorrekvisita, trykksaker mv			885	Oppskrivning av anleggsmidler		
680	Telefon og porto			886	Overført fra oppskrivningsfond		
690	Bilkostnader ¹⁾			887	Anvendelse av oppskrivningsbeløp til oppskrivningsfond		
700	Reise- og diettkostnader, bilgodtgjørelse				Disponering av årsoverskudd (dekning av årsundersk. og egenkapitaloverf.)		
705	Ikke oppgavepliktige reisekostnader			936	Egenkapital pr 31.12.94 (post 985)		
720	Provisjonskostnader			891	+ Tilførte midler		
730	Salgs-, reklame- og representasjonskostnader			892	+/- Årsoverskudd/årsunderskudd (post 935) og oppskrivning (post 885)		
740	Kontingenter og gaver			893	÷ Privatkonto		
750	Forsikringer og garantikostnader			940	= Egenkapital pr 31.12.95 (post 985)		
760	Patent-/lisenskostnader og royalties				Spesifikasjon av privatkonto		
770	Andre driftskostnader				Kontantuttak		
780	Ordinære avskrivninger				Skatter		
785	Nedskrivning på anleggsmidler				Uttak av anleggsmidler		
787	Tap ved avgang av anleggsmidler				Uttak av varer og tjenester		
789	Tap på fordringer				Egen bolig i næringsbygg		
790	Tillegg/fradrag beholdningsendringer varer under tilvirk. og ferdige egentilvirkede varer	+	÷		Lys og varme privat		
902	Sum driftskostnader				Private telefonkostnader		
905	Driftsresultat				Diverse andre private utgifter		
					Sum privatkonto		

¹⁾ Skjemat «Opplysninger om bruk av bil» (blankett RF-1125) skal fylles ut og vedlegges

Frafallsskjema

Privatpraktiserende leger 1995	Jeg har ikke svart på undersøkelsen av følgende årsaker (sett kryss):
	☐ har gått av med pensjon/uføretrygd
	☐ har hatt permisjon/vært hjemmeværende i undersøkelsestidsrommet
	☐ sykdom i undersøkelsesperioden
	☐ jobber ikke som privatpraktiserende
	☐ praksisen er organisert som AS eller ANS
	☐ ønsker ikke å delta i undersøkelsen
	☐ andre årsaker _____

Returneres Statistisk sentralbyrå innen 8. mai 1996.

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Til et utvalg av privatpraktiserende leger

Osloveien 23
P.O. 1260
N-2201 Kongsvinger
Telf: +47-62 88 50 00
Faks: +47-62 88 50 00

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
8200 01 32450

Kongsvinger, 20.05.1996

Saksbehandler: Anne Sørbråten

Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk

Påminnelse om undersøkelse av legers inntekter og kostnader 1995

Vi beklager å måtte henvende oss til Dem på nytt vedrørende undersøkelsen av privatpraktiserende legers inntekter og kostnader som gjennomføres på oppdrag av Den norske lægeforening, Administrasjonsdepartementet, Helse- og sosialdepartementet og Kommunenes sentralforbund. Årsaken til denne påminnelsen er at vi hittil kun har hørt fra halvparten av legene som er valgt ut til undersøkelsen.

Vi er klar over at undersøkelsen er frivillig, men vi vil påpeke at undersøkelsen mister mye av sin verdi hvis ikke flest mulig sender inn vedlagte tilleggsskjema og resultatregnskap for 1995. Til nå kan vi ikke se å ha mottatt noe svar fra Dem, men vi håper De vil sende oss Deres svar (spørreskjema med resultatregnskap eller eventuelt frafallsskjema) snarest og innen 31. mai. Eventuelle kommentarer kan gis i vedlegg eller påføres spørreskjemaet.

Vi minner igjen om at oppgavene kun skal benyttes til å utarbeide statistikk og vil bli oppbevart og tilintetgjort på en betryggende måte. Av administrative årsaker er medlemsnummer påført skjemaene, men dette vil slettes etter at svarene er bearbeidet og kan dermed ikke benyttes til å identifisere den enkelte lege.

Har De sendt oss skjemaene de siste dagene ber vi Dem se bort fra denne henvendelsen. Spørsmål vedrørende undersøkelsen kan rettes til Anne Sørbråten, tel. 62 88 53 20 eller Liv Taule Foss, tel. 62 88 52 50.

Vi takker på forhånd for hjelpen og håper De vil bidra til et godt undersøkelsesresultat.

Med vennlig hilsen

Per Ove Smogeli
Seksjonssjef

Til et utvalg av privatpraktiserende leger

Lysaker, 20. mai 1996

AT/

Inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger for året 1995 - purring

Vi viser til vårt tidligere brev av 11. april (vedlagt) og Statistisk Sentralbyrås brev av 19. april som ble sendt ut sammen med undersøkelsen. I fjorårets forhandlinger om driftstilskudd og takster for privatpraktiserende leger ble partene enige om å undersøke mulighetene for å gjennomføre en inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger.

Legeforeningen har deltatt i møter i Det kgl. administrasjonsdepartement med representanter for staten, KS og Statistisk Sentralbyrå hvor opplegget for undersøkelsen er blitt utarbeidet. Sentralstyret vedtok i sitt møte fredag 1. mars at Legeforeningen skulle medvirke til undersøkelsen, som blir gjennomført av Statistisk Sentralbyrå. Tariffutvalget er blitt holdt løpende orientert både før og etter Sentralstyrets vedtak.

Undersøkelsen omfatter et utvalg på 500 allmennleger med driftstilskuddsavtale, samtlige leger i fastlegeforsøket, samtlige allmennleger uten driftstilskuddsavtale og samtlige privatpraktiserende spesialister med og uten driftstilskuddsavtale. Hittil er svarprosenten relativt lav, og den er særlig lav for allmennleger og spesialister uten avtale og leger i fastlegeordningen. Det er derfor særlig viktig at dere som tilhører disse gruppene svarer i langt høyere grad enn hittil.

Data om inntektsforhold for privatpraktiserende leger kan i prinsippet alternativt hentes inn fra trygdeetaten. I så fall mister vi imidlertid både opplysninger om kostnadsforholdene og om arbeidstidsforhold. Det er derfor svært viktig at dere slutter opp om denne undersøkelsen for at vi skal kunne få frem disse opplysningene, og at dere vedlegger side 2 i alminnelig næringsoppgave for 1995 (resultatregnskapet) (eller fyller ut en kopi av dette skjemaet).

Legeforeningen har bedt om å få utlevert dataene fra undersøkelsen fra Statistisk Sentralbyrå (uten identifikasjonsopplysninger) (jfr. vårt brev av 11. april). For at Legeforeningen skal kunne få utlevert dataene fra undersøkelsen forutsetter dette samtykke fra den enkelte lege på spørreskjemaet. Vi vil derfor sterkt oppfordre våre medlemmer til å gi slikt samtykke.

Vi oppfordrer uansett igjen alle våre medlemmer til å medvirke til undersøkelsen for å sikre en høyest mulig svarprosent.

Spørsmål vedrørende undersøkelsen rettes direkte til Statistisk Sentralbyrå, mens spørsmål omkring Legeforeningens medvirkning og videre bruk av datamaterialet kan rettes til Legeforeningen.

Med vennlig hilsen

Hans Petter Aarseth

President

Harry Martin Svabø

Gjenpart: Tariffutvalget

Den norske lægeforening

The Norwegian Medical Association

33

Vennligst oppgi vår ref ved henvendelse
Please quote our reference code when answering

Lagåsen - Fjellveien 5
N-1324 Lysaker

Telefon:
67 12 46 00
Telephone:
+47 67 12 46 00

Telefax:
67 12 46 20
Telefax:
+ 47 67 12 46 20

Postgiro:
0805 5114707
Postaccount:
0805 5114707

Bankgiro:
6030.05.08823
Bankaccount:
6030.05.08823

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Privatpraktiserende leger

Olavøien 23
P.O. 1260
N-2201 Kongsvinger
Telf: +47-62 88 50 00
Faks: +47-62 88 50 80

Postgiro/Posta account:
0801 6039004
Bankgiro/Bank account:
6200 01 82450

Kongsvinger, 06.06.96

Saksbehandler: Anne Sørbråten, tel. 62 88 53 20

Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk

Undersøkelse av legers inntekter og kostnader 1995

På vegne av Almenpraktiserende lægers forening og Praktiserende spesialisters landsforening sender Statistisk sentralbyrå ut vedlagte brev vedrørende undersøkelsen av legers inntekter og kostnader for 1995. Legeforeningen ønsker med dette å informere om viktigheten av undersøkelsen.

Med vennlig hilsen

Anne Sørbråten

Anne Sørbråten

Førstekonsulent

Lysaker, 6.6.1996

Privatpraktiserende leger

Et tilfeldig utvalg av privatpraktiserende medlemmer har fått tilsendt et spørreskjema fra Statistisk sentralbyrå om inntekter og kostnader i praksis. Svarene er en del av grunnlaget for Normaltariff-forhandlingene, og de som har fått skjemaet tilsendt, ber vi derfor om å svare.

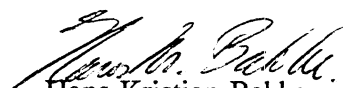
Det er avtalt mellom Legeforeningen og Statistisk sentralbyrå at det hvert femte år eller oftere skal gjennomføres en inntekts- og kostnadsundersøkelse blant privatpraktiserende spesialister og allmennleger.

Det er viktig å få frem utgiftssiden ved en praksis. Inntektssidene ved en praksis har myndighetene oversikter over, men utgiftssidene og ukentlig arbeidstid dokumenteres ved resultatene av denne undersøkelsen. Derfor er Legeforeningen helt avhengig av at medlemmene svarer. Det er ikke slik som noen feilaktig kan synes å tro, at inntektene ikke er kjent for våre motparter. Disse registreres gjennom ulike systemer, mens vi ikke har den samme registrering av utgiftssidene.

Skal Legeforeningen kunne forhandle om Normaltariffen må grunnlaget for angivelse av utgiftsnivå og arbeidstid, være skikkelig dokumentert. Det krever et visst volum på antall svar som bearbejdes, derfor oppfordres medlemmene til å svare. Kan ikke legene dokumentere utgiftene, stiller Legeforeningen svakere i forhandlingene. Dette vil til syvende og sist kunne ramme legenes egen inntekter.

Dersom det er problemer og usikkerhet forbundet med å svare på skjemaet, kan Aplfs og PSLs tillitsvalgte kontaktes.

Med vennlig hilsen

Hans Kristian Bakke
Aplf
leder

Truls Disen
PSL
leder

**INNTEKTS- OG KOSTNADSUNDERSØKELSE FOR
PRIVATPRAKTISERENDE LEGER 1995****INSTRUKS
FOR
mottak, revisjon og registrering****MOTTAK**

- * Det første vi gjør i mottaket er å notere legenummeret på regnskapsskjemaet og stifte sammen spørreskjema og regnskapsskjema.
- * I mottaket registrerer vi inn legenummer (registreringsnøkkel) og kommunenummer i registreringsrutinen. Legenummer står både på spørreskjema og på frafallskjema. Ny kommune er lik kontor-kommunen som er besvart i spørreskjema. Dersom dette feltet ikke er utfyllt, skal nykommune være blank.
- * Dersom legen utgår, brukes utgårkoder som kodes i utgårfeltet.

Gyldige utgårkoder

Gått av med pensjon/ uføretrygd	= kode 1
Permisjon/ hjemmeværende	= kode 2
Sykdom	= kode 3
Jobber ikke som privatpraktiserende	= kode 4
Praksisen er AS eller ANS	= kode 5
Ønsker ikke delta i undersøkelsen	= kode 6
Andre årsaker	= kode 7
MOTTATT	= kode 9
Årsoppgjør/SA ikke ferdig	= kode 10
Fast lønnet	= kode 11
Har ikke tid/ anledning	= kode 12
Ikke representativ (praksis/inntektsår)	= kode 13
Vikar i praksis/ leier praksis	= kode 14
Kun få timer / få mnd i praksis	= kode 15

SPØRRESKJEMA**REVISJON/ REGISTRERING****Ny kommune**

Dersom dette feltet ikke er fylt ut, skal feltet være BLANK.

Dersom det er fylt ut 2 eller flere kommuner, bruker vi den som er prekodet på spørreskjema (forutsatt at de prekodede kommunen er nevnt).

Registreringsrutinen er stort sett selvforklarende. For å bevege seg framover i skjema brukes enten «enter» eller piltastene.

Type legevirkosomhet

Post nr.

11 og 16	Her skal det <u>alltid</u> være kryss enten i allmennpraksis eller spesialistpraksis. Her brukes kode 1.			
12 og 18	Driftstilskuddsavtale med kommunen	Ja	=	1
		Nei	=	2
13	Spesialist allmennmedisin	Ja	=	1
		Nei	=	2
14 og 19	Har du rett til trygderefusjon	Ja	=	1
		Nei	=	2
15	Er du med i fastlegeforsøket (kommunenr. 0425, 0501, 1601,1902)	Ja	=	1*
		Nei	=	2

*Fastleger behandler vi få følgende måte:

Kode 15 = 1, da skal kode 12 (driftstilskuddsavtale med kommunen) kodes med 2 (nei)

Kode 31 - Driftstilskuddsklasse - registreres ikke

Kode 32 - Avtaletimer pr uke - registreres ikke

Kode 33 - Avtaletimer pr uke - registreres ikke

17 *Spesialitet kodes med følgende koder:*

02 Anestesiologi

03 Arbeidsmedisin

04 Barne- og ungdomspsykiatri

05 Barnesykdommer (pediatri)

06 Fysikalsk medisin og rehabilitering

07 Fødselshjelp og kvinnesykdommer

08 Generell kirurgi

- Barmekirurgi

- Gastroenterologisk kirurgi

- Karkirurgi

- Ortopedisk kirurgi

- Thoraxkirurgi
- Urologi
- 16 Hud- og veneriske sykdommer (dermatologi)
- 17 Immunologi og transfusjonsmedisin
- 18 Indremedisin
 - Blodsykdommer
 - Endokrinologi
 - Fordøyelsessykdommer
 - Geriatri
 - Hjertesykdommer
 - Infeksjonssykdommer
 - Lungesykdommer
 - Nyresykdommer
- 28 Kjevekirurgi og munnhulesykdommer
- 29 Klinisk farmakologi
- 30 Klinisk kjemi
- 31 Klinisk nevrofysiologi
- 32 Medisinsk genetikk
- 33 Medisinsk mikrobiologi
- 34 Radiologi
- 35 Nevrokirurgi
- 36 Nevrologi
- 37 Patologi
- 38 Onkologi
- 40 Psykiatri
- 41 Revmatologi
- 42 Samfunnsmedisin
- 45 Øre-nese-halssykdommer
- 46 Øyesykdommer (oftamologi)
- 99 Uoppgitt

Noen greske (g) og latinske(l) benevnelser

Dermatologi(g)	- Hud- og hudsykdommer	- kode 16
Obstetikk(l)	- Fødselslære	- kode 07
Oftamologi(g)	- Øyesykdommer	- kode 46
Onkologi	- Læren om svulster (kreft)	- kode 38
Pediatri(g)	- Barnesykdommer	- kode 05

Organisering av legevirkosomhet

Post nr.

- 21 - Antall leger i praksisen
Her registreres hele tall f.eks. 2
Deltall registreres med desimaler - (f.eks 1/2) = 0,5
- 22 - Antall årsverk utført av hjelpepersonell
Her registrer vi hele tall, komma og desimaler - f.eks 1,1

- 23 - *Årsverk utført av ektefelle, samme som over.* Sjekk kode 72. Vi må godta selv om kode 72 er blank. Samboer strykes.
- 24 - *Avtale om at kommunen beholder driftstilskuddet og dekker løpende utgifter.*
Ja = 1
Nei = 2
 Dersom 'ja', skal post 54 være blank
- 25 - *Praksis sammen med andre leger*
Ja = 1
Nei = 2
 Dersom kode 25 = 1, må regnskapet sjekkes for se om kostnadene er ført i en felles pott eller ikke. Hvis regnskapet er «normalt», merkes skjema med kode '4' i merknadsfeltet.
- 26 - *Kontordriften organisert som AS eller ANS*
Ja = 1
Nei = 2

Opplysninger om driftstilskuddsavtale med kommune/ fylkeskommune

- 31 - *Driftstilskuddsklasse - kodes/ registreres*
 Klasse 1 = 1
 Klasse 2 = 2
 Klasse 3 = 3
- 32 - *Avtaletimer pr. uke*
 Her registreres hele tall og desimaler
 37 ½ time = 37,50
- 33 - *Avtaleuker pr. år*
 Hele tall
 Dersom post 31, 32, 33 ikke er utfylt, kan registeret være til hjelp, samt post 54.
- 34 - *Avtalte timer lønnet arbeid for kommune/ fylkeskommune*
 Hele tall og desimaler
 12 ½ = 12,50
- 35 - *Antall vakt døgn pr. år*
 Registreres hele tall
 Dersom oppgitt f.eks. 13-delt vakt:
 Vakt hver 13. uke = 4 vaktuker i året
 4 x 7 dager = 28 vakt døgn pr. år
- 36 - *Vaktklasse*
 Gyldige klasser 1, 2, 3 og 4 (klasse 1 høyest)

Arbeidstid i 1995

Arbeidstid en gjennomsnittlig uke i 1995

41	- Tid brukt til faktisk pasientbehandling (på kontoret) i en gjennomsnittlig uke	Antall timer og minutter registreres. Minutter registreres i omregnede tall, slik at f.eks. 15 timer og 30 minutter registreres som 15,50.
42	-Tid brukt til sykebesøk (utenom legevakt)	
43	-Tid brukt til administrasjon av praksis	15 min = 0.25 timer
44	-Sum faktisk arbeidstid i legepraksis i en gjennomsnittlig uke	30 min = 0,50 timer
45	- Tid bruk på lønnet legearbeid (ikke legevakt, men f.eks. forebyggende arbeid og sykehjemsarbeid)	45 min = 0,75 timer

Årsbasis 1995

46	-Antall faktiske arbeidsuker 1995	Hele tall. Dersom denne posten er blank, skal vi ikke registrere noe her. Altså - ikke utfyllt = BLANK
----	-----------------------------------	--

Inntekts- og kostnadsspørsmål

Post nr.

51	Egenbetaling fra pasient	Her skal mellomlegg, honorar fra pasienter registreres.
52	Refusjon fra trygdekontoret	Jfr. post 310 i Alminnelig næringsoppgave. Dersom egenbetaling og refusjon ikke er splittet, legges disse skjemaene tilside for eventuell beregning senere.
53	Herav legevakt	
54	Driftstilskudd fra kommune/ fylkeskommune	Dersom refusjon og driftstilskudd ikke er splittet, kan vi nytte de gjennomsnittlige driftstilskuddene for 1995 som veiledende:

<u>Allmennpraksis - kommune</u>	<u>Spesialistpraksis - fylkeskommune</u>
Kl. 1 Årsbasis - kr. 201 400	Kl. 1 Årsbasis - kr. 240 000
Kl. 2 Årsbasis - kr. 283 000	Kl. 2 Årsbasis - kr. 338 000
Kl. 3 Årsbasis - kr. 367 000	Kl. 3 Årsbasis - kr. 435 750

Øvrig veiledende fordelingsnøkkel:

<u>Fullt driftstilskudd x avtaletimer pr. uke x avtaleuker pr. år</u> 1650

55	Andre næringsinntekter	Alt som ikke er spesifisert i de foregående postene
56	Sum driftsinntekter i 1995	Her må vi sjekke regnskapet. Ofte avvik mot p901. Regnskapet er stort sett veiledende.

- 61 *Edb-kostnader* Sjekk post 640 (verktøy/inventar) i regnskap.
- 71 *Total næringsinntekt* Hentes fra post 095 i Alminnelig næringsoppgave, side 4, dvs. den totale næringsinntekt for legepraksisen, inkludert ektefelles andel. Dersom blank, brukes post 905 (driftsresultatet) i Alminnelig næringsoppgave.
- 72 *Ektefelles andel* Her er det ofte angitt en prosent. Denne regnes om i kroner av den totale næringsinntekt (kode 71). Denne posten registreres kun hvis kode 23 (årsverk utført av ektefelle) er utfyllt. Poenget med denne posten er å illustrere de reduserte lønnskostnader som ektefellens insats representerer.
- 81 *Beredskapsgodtgjørelse*
- 82 *Annet lønnet legearbeid*

Samtykke (til slutt på spørreskjema)

- 91 *Samtykker i at data fra spørreskjema og resultatregnskap overleveres Den norske lægeforening?*

Ja = 1
Nei = 2
Blank = 3

MERKNADSFELT

Merknadsfeltet brukes dersom skjemaene eller regnskapsskjemaene er litt «rare» eller avvikende.

Merknadskoder 1 - 5

- Merknadskode 1 - Leie av legepraksis på prosentbasis
Merknadskode 2 - Praksis deler av året/ deltid
Merknadskode 3 - Vikar i praksis (praksisinnhaveren beholder driftstilskuddet)
Merknadskode 4 - Ikke felleskostnader i regnskapet (kode 25 = 1 og post 630 = 0)
Merknadskode 5 - Ikke levert regnskap

KOMMENTARFELT

Brukes til diverse forklarende kommentarer gitt av legen eller under mottak/revisjon (ikke bruk linjeskift i dette feltet).

Gyldige poster og koder i spørreskjema - Gyldighets- og internkontroller

11	Allmennpraksis	1 eller blank	0 kommer automatisk hvis blank. Kan ikke fylle ut 12, 13, 14 og 15
12	Ja/nei	Gyldig kode 1 og 2	
13	«	- « -	
14	«	- « -	
15	«	- « -	
16	Spesialistpraksis	1 eller blank	0 kommer automatisk hvis blank Kan ikke fylle ut 17, 18 og 19
17	Spesialitet	Se egen kodeliste	
18	Ja/ nei	Gyldig kode 1 og 2	
19	«	- « -	
21	Antall leger		
22	Antall årsverk	Kan tastes med komma og en desimal	
23	Herav ektefelle	< post 22	
24	Ja/nei	Gyldig kode 1 og 2	
25	«	- « -	
26	«	- « -	
31	Driftstilskuddsklasse	Gyldig kode 1, 2 og 3	Kan fylles ut når post 12 = 1 eller post 18 = 1. Kan godkjenne ikke utfylt dersom fastlege (kode 15 = 1 og kommune 0425, 0501, 1601 og 1901).
32	Avtaletimer	Timer	Fem siffer (xx,xx)
33	Avtale uker	Uker	< 53
34	Avtalte timer	Timer	Fem siffer (xx,xx)
35	Vaktdøgn		<366
36	Vaktklase		Et siffer
41	Tid brukt faktisk	Timer	Seks siffer (xxx,xx)
42	Tid brukt på sykebesøk	Timer	Fem siffer (xx,xx)
43	Tid brukt adm.	Timer	Fem siffer (xx,xx)
44	Sum faktisk arb.tid	Timer	Seks siffer (xxx,xx) Kontroll: (41 + 42 + 43) = post 44
45	Tid lønnet legearbeid.	Timer	Fem siffer (xx,xx)
46	Faktiske arbeidsuker	Uker	< 53
51	Egenbetaling	kr	8 siffer
52	Refusjon trygd	kr	8 siffer
53	Herav legevakt	kr	8 siffer, < post 52
54	Driftstilskudd	kr	8 siffer
55	Andre næringsinnt.	kr.	8 siffer
56	Sum driftsinnt	kr	8 siffer Kontroll: (51 + 52 + 54 + 55) =post 56
61	edb-kostnader	kr	6 siffer
71	Total næringsinntekt	kr	7 siffer

72	Ektefelles andel	kr	7 siffer, < post 71 Kontroll mot post 23 - godtafunksjon
81	Beredskapsgodtgjørelse	kr	7 siffer
82	Annet lønnet arbeid	kr	7 siffer
91	Samtykke	Gyldig kode 1,2 og 3	Skal være utfylt
	Merknadskode	Gyldig kode 1, 2, 3,4 og 5.	

Resultatregnskapet

Knappen «Regnskap» aktiverer registreringsrutinen for resultatregnskapet. Legenummer og navn følger automatisk med fra spørreskjemabildet. Vi benytter feltene «kode/beløp» for registrering av de enkelte postene i resultatregnskapet.

Gyldige koder i registreringen av resultatregnskapet side 2:

300 310 330 340 341 350 360 370 380 **901**
 400 500 530 540 541 590 600 610 621 625 630 640 650 660 670 680 690 700 705 720
 730 740 750 760 770 780 785 788 789 790(±) **902 905(±)**

800 803 807 808 809 **906**
 810 817 818 819 **907 910(±)**
 820 830 840 850 859 870 **920(±)**
 881 **935(±)**
 885 886 887
 890(±) 891 892(±) 893 **940(±)**

Antall sifre = 8

Kode merket (±) kan registreres både positivt og negativt.

KONTROLLER

Kontroll 1:

$$300 + 310 - 330 + 340 + 341 + 350 + 360 + 370 + 380 = 901$$

Melding Feil sum Driftsinntekter kode 901

Kontroll 2:

$$400 + 500 + 530 + 540 + 541 + 590 + 600 + 610 + 621 + 625 + 630 + 640 + 650 + 660 + 670 + 680 + 690 + 700 + 705 + 720 + 730 + 740 + 750 + 760 + 770 + 780 + 785 + 788 + 789 + 790 = 902$$

Melding Feil Sum Driftskostnader kode 902

Kontroll 3:

$$901 - 902 = 905$$

Melding Feil Driftsresultat kode 905

Kontroll 4

$$800 + 803 + 807 + 808 + 809 = 906$$

Melding Feil sum Finansinntekter kode 906

Kontroll 5:

$$810 + 817 + 818 + 819 = 907$$

Melding Feil sum Finanskostnader kode 907

Kontroll 6:

$$906 - 907 = 910$$

Melding Feil Finansresultat kode 910

Kontroll 7:

$$840 + 845 + 849 - 870 - 872 - 879 = 920$$

Melding: Feil Resultat ekstraordinære inntekter og kostnader kode 920

Kontroll 8:

$$905 + 910 + 920 = 935$$

Melding: Feil Årsoverskudd/Årsunderskudd kode 935

Kontroll 9:

$$936 + 891 + 892 - 893 = 940$$

Melding: Feil Disp/Dekning av Årsresultat kode 940

SIDE 2 - RESULTATREGSKAPET - POSTENES INNHOLD

300 til 901 Driftsinntekter

- + 300 Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftspliktig. Leger har som regel ikke noe i denne posten, men vil kunne forekomme. Se på beløpets størrelse.
- + 310 Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftsfritt. Drosjer, **leger**, advokater fører inntektene sine i denne posten. Inntekt fra praksis føres i post 310 (egenbetaling). Ikke i post 370. Denne posten vil også inneholde diverse honorarer for attester o.l. og salg av medisiner, forbindingssaker osv.
- 330 Spes. off. avg.
- + 340 Spes. off. tilskudd
- + 341 Skal inneholde eventuelle refusjoner til **leger**, tannleger, fysioterapeuter (driftstilskudd + trygderefusjoner). Også lærlingtilskudd/instruktørtilskudd føres her.
- + 350 Aktiverte egne investeringsarbeider. Hvis man bygger/utvikler driftsmidler med egne ressurser, skal disse aktiveres. Leger vil antagelig ikke har verdier i denne posten.
- + 360 Leieinntekter fast eiendom.
- + 370 Andre inntekter. Dette er en samlepost hvor mye kan samles. Målsettingen er imidlertid å minst mulig i denne samleposten. Kommentarer på regnskapsskjema og spørreskjema vil av og til forklare innholdet i denne posten. Noen ganger vil også denne posten inneholde sykepenger, men siden vi ikke har samlet inn side 4, vet vi i denne undersøkelsen lite om omfanget av denne føringen. Sykepenger er egentlig en ekstraordinær inntekt og skulle vært ført i post 840. Ingen beløp er blitt flyttet da vi som nevnt over ikke har mulighet til å identifisere sykepenger.
- + 380 Gevinst ved salg av anleggsmidler. Skal stå enten her eller i 820, under ekstraordinære inntekter. Krav til å bli definert som ekstraordinært er hvis en inntekts eller kostnadsfaktor er "vanligvis både uregelmessig og uvanlig sett i forhold til bedriftens normale virksomhet".

= SUM DRIFTSINNTEKTER

400 til 902 Driftskostnader

- + 400 Forbruk av varer. Inkluderer bedriftsøkonomisk nedskrivning for ukurans og prisfallsrisiko. Forbruk av medisiner, materialer etc. skal inkluderes her.
- + 500 Lønn, feriepenger, honorar ol, i tjenesteforhold. (Ikke ektefelle).
- + 590 Andre personalkostnader, skal inneholde kurs, premie til pensjonsforsikring
- + 600 Frakt.
- + 610 Energi vedr produksjon.
- + 621 Leieutg. fast eiendom.
- + 625 Lys varme renovasjon.
- + 630 Leie driftsmidler. I denne undersøkelsen føres fellesutgifter i denne posten. Fellesutgifter kan opptre når legepraksisen er organisert som kontorfellesskap.
- + 640 Verktøy/inventar som ikke skal aktiveres (<10000 inkl inv. avg eller (ofte) EDB utstyr) . (se kontrollspørsmål i spørreskjema).
- + 650 Vedlikehold. NB til skilles fra Påkostninger som skal aktiveres.
- + 660 Fremmede tjenester skal inneholde f.eks honorarer til revisor, konsulent, advokat og styrehonorar.(regnskap,EDB osv.)
- + 670 Kontorrekvisita.
- + 680 Telefon/porto.
- + 690 Bilkostnader. Inkl Bilforsikring. Her inngår ikke godtgjørelse for bruk av egen bil; dette skal i neste post, post 700.
- + 700 Reise og diettkostn.
- + 705 Ikke oppgavepliktige kostnader.
- + 720 Provisjonskostnader.
- + 730 Salgs og presentasjonskost.
- + 740 Kontingent og gaver.
- + 750 Forsikring og garantikost. Ikke bilforsikring. Ingen skattemessig avsetning til garanti og service-kostnader.

- + 760 Patent og lisenskostnader og royalties.
- + 770 Andre driftskostnader. Her føres kun de kostnader som ikke kan føres på noen av de andre postene for driftskostnader. (her føres bl.a. faglitteratur). Dette blir derfor en samlepost.
- + 780 Ordinære avskrivninger.
- + 785 Nedskrivning anleggsmidler. Varig verdireduksjon av et anleggsmiddel. Er det snakk om en ekstraordinær (uvanlig og uregelmessig) nedskrivning, skal 859 benyttes
- + 789 Regnskapsmessig tap fordring.
- +/- 790 Beholdningsendringer. En beholdningsnedgang betyr økt forbruk og høyere varekost (føres med + i denne posten), mens en beholdningsøkning betyr lavere varekost enn oppgitt i 400 og føres derfor med minus i denne posten.

= SUM DRIFTSKOSTNADER
= DRIFTSRESULTAT

800 til 907 Finansposter.

- + 800 Utbytte på aksjer
 - + 807 Renteinntekter.
 - + 808 Agio = kursgevinst valuta.
 - + 809 Andre finansinntekter
- = SUM FINANSINNTEKTER

- + 817 Rentekostnader
- + 818 Disagio
- + 819 Andre finanskostnader

= SUM FINANSINNTEKTER
= FINANSRESULTAT

840-879 Ekstraordinære kostnader og inntekter.

- + 840 Gevinst ved avgang anleggsmiddel.
- + 845 Ekstraordinære offentlige tilskudd
- + 849 Andre ekstraordinære inntekter
- 870 Tap ved avgang av anleggsmiddel.
- 872 Nedskrivning
- 879 Andre ekstraordinære kostnader

= RESULTAT AV E.O POSTER
= RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD

881-940 Resultatposter Egenkapitalberegning, disponering av overskudd.

- + 881 Refusjon skatt etter skl. §31,5 ledd, som lyder:

= ÅRSOVERSKUDD/ÅRSUNDERSKUDD, OVERFØRES 061

- + 885 Oppskrivning av anleggsmidler. Oppskrivningsbeløp skal enten nyttes til; 1) Nedskrivning av andre anleggsmidler (dekke opp for det reelle verdifall i forhold til R-messig verdi), 2) Dekning av tap ved salg av anleggsmiddel, eller til 3) Oppskrivningsfond.(oppskrivningsfond føres gjerne til EK).
Legg merke til at Oppskrivning ikke vil påvirke næringsinntekten og dermed ikke får noen skattemessig konsekvens. Skattemessig oppskrivning finnes ikke, bare nedskrivning.
 - + 886 Overføring fra oppskrivningsfond. Når oppskrivningsfond anvendes, foretaes selve tilbakeføringen fra fondet i post 886. Beløpet skal anvendes ihht 885.
 - +/- 936 Egenkapital 31.12.94. Hentes fra balansen .
 - + 891 Tilførte midler. Posten viser om den næringsdrivende i løpet av året har tilført nye midler, uansett art, til næringen.
 - +/- 892 Årsover/underskudd. Sum av 935 og 885.
 - 893 Privatkonto.
- = EGENKAPITAL 31.12.95.

FILBESKRIVELSE

CONTENTS PROCEDURE

Data Set Name:	UNIX.LEGEPD	Observations:	453
Member Type:	DATA	Variables:	133
Engine:	V609	Indexes:	0
Created:	10:15 Wednesday, May 22, 1996	Observation Length:	1112
Last Modified:	10:15 Wednesday, May 22, 1996	Deleted Observations:	0
Protection:		Compressed:	NO
Data Set Type:		Sorted:	NO
Label:			

-----Engine/Host Dependent Information-----

Data Set Page Size:	65536
Number of Data Set Pages:	9
File Format:	607
First Data Page:	1
Max Obs per Page:	58
Obs in First Data Page:	43
File Name:	/ssb/ks4/a1/inntform/sblege/data/end_lege.ssd01
Inode Number:	96901
Access Permission:	rw-r-----
Owner Name:	srb
File Size (bytes):	598016

Variabler fra Legeforeningens medlemsregister (faste opplysninger):

Variable	Type	Len	Format	Label	Kommentar
SPES	Char	30	\$30.	SPES	Spesialitet fra medlemsregister
KLASSE	Char	30	\$30.	KLASSE	Opplysning om driftstilskuddsklasse (fra medlemsregister)
NR	Num	8	BEST22.	NR	Medlemsnummer
KJONN	Char	8	\$8.	KJONN	Kjønn
ALDER	Char	8	\$8.	ALDER	Alder
FYLKE	Char	4	\$4.	FYLKE	Fylke
STILL	Char	20	\$20.	STILL	Stillingskode fra medlemsregister
EKS_AAR	Num	8	BEST22.	EKS_AAR	Eksamensår
ANT_AAR	Num	8	BEST22.	ANT_AAR	Autorisasjonsår
UTGAR	Num	8	2.	UTGAR	Utgårkode (= 9)

Spørreskjema:

Post 11 - 15 gjelder leger i allmennpraksis

P11	Num	8	2.	P11	Kryss for allmennpraksis
P12	Num	8	2.	P12	Avtale med kommune
P13	Num	8	2.	P13	Spesialist i allmenmedisin
P14	Num	8	2.	P14	Rett til trygderefusjon
P15	Num	8	2.	P15	Med i fastlegeforsøk

Post 16 - 19 gjelder spesialister

P16	Num	8	2.	P16	Kryss for spesialistpraksis
P17	Num	8	3.	P17	Kode for spesialitet
P18	Num	8	2.	P18	Avtale med fylkeskommune
P19	Num	8	2.	P19	Rett til trygderefusjon

Organisering av legevirkomheten

P21	Num	8	7.2	P21	Antall leger i praksis
P22	Num	8	7.2	P22	Årsverk utført av hjelpepersonell

Spørreskjema (fortsetter):

Variable	Type	Len	Format	Label	Kommentar
P23	Num	8	7.2	P23	Herav ektefelle
P24	Num	8	2.	P24	Avtale med kommune som dekker løpende utgifter
P25	Num	8	2.	P25	Praksis med andre leger
P26	Num	8	2.	P26	Kontordrift som AS, ANS
Opplysninger om driftstilskuddsavtale					
P31	Num	8	2.	P31	Driftstilskuddsklasse
P32	Num	8	7.2	P32	Avtaletimer pr. uke
P33	Num	8	3.	P33	Avtalte uker pr. år
P34	Num	8	7.2	P34	Avtalte timer lønnet arbeid
P35	Num	8	4.	P35	Antall vakt døgn pr. år
P36	Num	8	2.	P36	Vaktklasse
Arbeidstid					
P41	Num	8	7.2	P41	Pasientbehandling
P42	Num	8	7.2	P42	Sykebesøk
P43	Num	8	7.2	P43	Administrasjon av praksis
P44	Num	8	7.2	P44	Sum faktisk arbeidstid i praksis
P45	Num	8	7.2	P45	Lønnet legearbeid
P46	Num	8	3.	P46	Faktiske arbeidsuker i 1995
Inntekts- og kostnadsspørsmål					
P51	Num	8	10.	P51	Egenbetaling pasient
P52	Num	8	10.	P52	Refusjon trygdekontor
P53	Num	8	10.	P53	Refusjon, herav legevakt
P54	Num	8	10.	P54	Driftstilskudd
P55	Num	8	10.	P55	Andre næringsinntekter
P56	Num	8	10.	P56	Sum driftsinntekt
P61	Num	8	10.	P61	Edb-kostnader
P71	Num	8	10.	P71	Total næringsinntekt
P72	Num	8	10.	P72	Ektefelles andel
P81	Num	8	10.	P81	Beredskapsgodtgjørelse
P82	Num	8	10.	P82	Annet lønnet legearbeid
Tilleggsopplysninger					
P91	Num	8	2.	P91	Samtykke 1 = JA 2 = NEI 3 = BLANK
MERKNAD	Num	8	2.	MERKNAD	1 = Leie av praksis på prosentbasis 2 = Praksis deler av året/deltid 3 = Vikar i praksis 4 = Ikke felleskostnader. i regnskapet 5 = Ikke regnskap

Resultatregnskap 1995:

Variable	Type	Len	Format	Label	Kommentar
P300	Num	8	11.	P300	Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftspliktig
P310	Num	8	11.	P310	Salgsinntekter av varer og tjenester, avgiftsfritt
P330	Num	8	11.	P330	Spesielle offentlige avgifter for tilvirkede/solgte varer
P340	Num	8	11.	P340	Spesielle offentlige tilskudd for tilvirkede/solgte varer
P341	Num	8	11.	P341	Andre offentlige tilskudd/ refusjoner
P350	Num	8	11.	P350	Aktiverte egne investeringsarbeider
P360	Num	8	11.	P360	Leieinntekter fast eiendom
P370	Num	8	11.	P370	Andre driftsinntekter
P380	Num	8	11.	P380	Gevinst ved avgang av anleggsmidler
P901	Num	8	11.	P901	Sum driftsinntekter
P400	Num	8	11.	P400	Varekostnad
P500	Num	8	11.	P500	Lønn, feriepenger, honorarer o.l.
P530	Num	8	11.	P530	Andre godtgjørelser
P540	Num	8	11.	P540	Arbeidsgiveravgift til folketrygden
P541	Num	8	11.	P541	Innberetningsplikt pensjonskostnader
P590	Num	8	11.	P590	Andre personalkostnader
P600	Num	8	11.	P600	Frakt, spedisjon vedr. salget
P610	Num	8	11.	P610	Energi, brensel mv vedr. produksjon
P621	Num	8	11.	P621	Leiekostnader fast eiendom
P625	Num	8	11.	P625	Lys, varme, vann og renovasjon
P630	Num	8	11.	P630	Leie driftsmidler
P640	Num	8	11.	P640	Verktøy, inventar etc som ikke skal aktiveres
P650	Num	8	11.	P650	Vedlikehold/ reparasjon
P660	Num	8	11.	P660	Diverse fremmede tjenester
P670	Num	8	11.	P670	Kontorrekvisita, trykksaker mv
P680	Num	8	11.	P680	Telefon og porto
P690	Num	8	11.	P690	Bilkostnader
P700	Num	8	11.	P700	Reise- og diettkostnader, bilgodtgjørelse
P705	Num	8	11.	P705	Ikke oppgavepliktige reisekostnader
P720	Num	8	11.	P720	Provisjonskostnader
P730	Num	8	11.	P730	Salgs-, reklame- og representasjonskostnader
P740	Num	8	11.	P740	Kontingenter og gaver
P750	Num	8	11.	P750	Forsikringer og garantikostnader
P760	Num	8	11.	P760	Patent-/ lisenskostnader og royalties
P770	Num	8	11.	P770	Andre driftskostnader
P780	Num	8	11.	P780	Ordinære avskrivninger
P785	Num	8	11.	P785	Nedskrivning på anleggsmidler
P787	Num	8	11.	P787	Tap ved avgang av anleggsmidler
P789	Num	8	11.	P789	Tap på fordringer
P790	Num	8	11.	P790	Tillegg/ fradrag beholdningsendringer varer under tilvirkning og ferdige egentilvirkede varer
P902	Num	8	11.	P902	Sum driftskostnader
P905	Num	8	11.	P905	Driftsresultat
P800	Num	8	11.	P800	Utbytte på aksjer o.l.
P807	Num	8	11.	P807	Renteinntekter
P808	Num	8	11.	P808	Valutagevinst (agio)
P809	Num	8	11.	P809	Andre finansinntekter
P906	Num	8	11.	P906	Sum finansinntekter
P817	Num	8	11.	P817	Rentekostnader
P818	Num	8	11.	P818	Valutatap (disagio)
P819	Num	8	11.	P819	Andre finanskostnader
P907	Num	8	11.	P907	Sum finanskostnader
P910	Num	8	11.	P910	Resultat av finansinntekter og finanskostnader
P915	Num	8	11.	P915	Resultat før ekstraordinære poster

Poster fra resultatregnskapet (fortsetter):

Variable	Type	Len	Format	Label	Kommentar
P840	Num	8	11.	P840	Gevinst ved avgang av anleggsmidler
P845	Num	8	11.	P845	Ekstraordinære offentlige tilskudd
P849	Num	8	11.	P849	Andre ekstraordinære inntekter
P870	Num	8	11.	P870	Tap ved avgang av anleggsmidler
P872	Num	8	11.	P872	Nedskrivning på anleggsmidler
P879	Num	8	11.	P879	Andre ekstraordinære kostnader
P920	Num	8	11.	P920	Resultat av ekstraordinære inntekter og kostnader
P935	Num	8	11.	P935	Årsoverskudd/ Årsunderskudd
P885	Num	8	11.	P885	Oppskrivning av anleggsmidler
P886	Num	8	11.	P886	Overført fra oppskrivningsfond
P887	Num	8	11.	P887	Anvendelse av oppskrivningsbeløp til oppskrivningsfond
P936	Num	8	11.	P936	Egenkapital pr. 31.12.94
P891	Num	8	11.	P891	+ Tilførte midler
P892	Num	8	11.	P892	+/- Overskudd/ underskudd
P893	Num	8	11.	P893	- Privatkonto
P940	Num	8	11.	P940	Egenkapital pr. 31.12.95

Tilleggsvariable:

STRA	Num	8	Stratumkode
			1 = Allmennlege uten avtale
			2 = Allmennlege med avtale
			3 = Fastlege
			4 = Spesialister i psykiatri uten avtale
			5 = Andre spesialister uten avtale
			6 = Spesialister i psykiatri med avtale
			7 = Andre spesialister med avtale
VEKT_SP	Num	8	VEKT_SP Vektfaktor til spørreskjema
VEKT_RS	Num	8	VEKT_RS Vektfaktor til regnskapsskjema
ARBTTID	Num	8	Merke for leger som har fylt ut arbeidstid på s.2 i spørreskjema
			1 = Fylt ut feltet
			0 = Ikke fylt ut feltet
TYPE	Num	8	Type praksis,
			1 = Allmennpraksis
			2 = Spesialist
GRUPPE	Num	8	Grupperingsvariabel for leger
			1 = Allmennleger klasse 1
			2 = Allmennleger klasse 2
			3 = Allmennleger klasse 3
			4 = Allmennleger, kommunen beholder driftstilskudd
			0 = Allmennleger, ikke avtale
			5 = Fastlege
			6 = Spesialist klasse 1
			7 = Spesialist klasse 2
			8 = Spesialist klasse 3
			9 = Spesialist ikke avtale

Tilleggsvariable (fortsetter):

Variable	Type	Len	Format	Label	Kommentar
GRUP	Num	8			Grupperingsvariabel for leger . Tar ikke hensyn til leger med avtale om at kommunen beholder driftstilskudd 1 = Allmennleger klasse 1 2 = Allmennleger klasse 2 3 = Allmennleger klasse 3 0 = Allmennleger ikke avtale 5 = Fastlege 6 = Spesialist klasse 1 7 = Spesialist klasse 2 8 = Spesialist klasse 3 9 = Spesialist ikke avtale
ANT_LEG	Num	8			Grupperingsvariabel antall leger i praksis
ARSVERK	Num	8			Hjelpepersonell pr. lege, dvs. p22/p21 hvis flere enn 1 lege
HJELP	Num	8			Grupperingsvariabel antall hjelpepersonell
EKTEF	Num	8			Grupperingsvariabel antall årsverk ektefelle
KOMMUNE	Num	4			Kommunekode til bruk i tabellkjøringer
FELLES	Num	8			Inndeling av leger i/utenfor kontorfellesskap 1 = Kontorfellesskap og felleskostnader 2 = Kontorfellesskap, ikke felleskostnader 0 = Ikke kontorfellesskap

Enkelte hovedresultater

Tabell A. Inntekter og kostnader for privatpraktiserende leger 1995.
Alle leger - fordelt på faktisk arbeidstid. Gjennomsnitt. Kroner

	I alt	Mindre enn 29t	29 - 37,9t	38 - 47,9t	Mer enn 48t
SUM DRIFTSINNTEKTER	984823	535632	775892	1043920	1222827
Salgsinntekter, avg.fri	255476	160498	197399	268332	314062
Andre off. tilsk/refusjoner.	678883	335526	542250	725969	843311
Øvrige driftsinntekter	50464	39604	36243	49619	65454
SUM DRIFTSKOSTNADER	457668	232866	340453	482338	592193
Varekostnad	30559	9397	24601	30250	43975
Lønnskostnader	105381	35894	76890	108672	148594
Øvrige personalkostnader ...	18877	6643	13196	18617	28171
Leiekostnader, lys, varme ..	46383	20667	43181	51343	52081
Leie driftsmidler	119062	67245	83403	131673	145103
Verktøy, inventar etc.	20992	18131	14088	18559	30275
Vedlikehold/reparasjon	7157	3639	3225	8424	9263
Fremmede tjenester	6704	5838	5105	7004	7638
Kontorrek., telefon, porto ..	24180	13348	18748	25548	30255
Bilkostnader	17221	12827	11104	18640	20861
Reisekostnader	6560	7637	5108	5400	8760
Representasjonskostnader ...	1323	985	808	1631	1332
Kontingenter og gaver	2947	2221	2728	3046	3253
Forsikringer og garantik. ...	6629	2793	4925	7819	7576
Av- og nedskrivninger	22646	8598	18037	23054	31042
Øvrige driftskostnader	21049	17004	15305	22658	24015
DRIFTSRESULTAT	527155	302765	435441	561582	630634
Næringsinntekt	532644	304425	437193	569559	636397
Antall observasjoner	419	50	77	181	111

Tabell B. Inntekter og kostnader for privatpraktiserende leger 1995.
Alle leger etter inntektsintervaller (driftsresultat). Gjennomsnitt. Kroner

	I alt	Under 250 000	250 000 399 999	400 000 599 999	600 000 699 999	700 000 og over
DRIFTSINNTEKTER	984823	508763	736642	935688	1176224	1447891
DRIFTSKOSTNADER	457668	343947	403577	433399	528721	565303
DRIFTSRESULTAT	527155	164815	333066	502289	647503	882588
Næringsinntekt i praksis.....	532644	168519	340826	508154	652365	886923
Faktisk arbeidstid pr.uke	42	33	38	42	44	48
Antall observasjoner	419	51	74	130	60	104

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 97/1 S. Opdahl: Levekårsundersøkelse blant mottakere av grunnstønad: Dokumentasjonsrapport med tabeller. 138s.
- 97/2 E. Berg og K. Rypdal: Historisk utvikling og fremskrivning av forbruket av noen miljøskadelige produkter. 23s.
- 97/3 A. Sundvoll: Undersøkelse om velferdsstatens gleder og byrder: Dokumentasjonsrapport. 88s.
- 97/4 M.S. Bjerkseth: Evaluering av ny metode for utarbeidelse av strukturstatistikk ved Seksjon 460. 145s.
- 97/5 Å. Cappelen: SSBs arbeid med investeringsrelasjoner: erfaringer og planer. 15s.
- 97/6 E. Gulløy, S. Blom og A.A. Ritland: Levekår blant innvandrere 1996: Dokumentasjonsrapport med tabeller. 205s.
- 97/7 S. Blom og A.A. Ritland: Levekår blant innvandrere 1996: Del 2: Tabeller for nordmenn. 1997. 222s.
- 97/8 T.C. Mykkelbost: Resultater fra brukerundersøkelse i forbindelse med NOS 306: Utslipp til luft i norske kommuner 1993. 21s.
- 97/9 H.M. Teigum: Omnibusundersøkelsene 1996: Dokumentasjonsrapport. 136s.
- 97/10 P.O. Lande og T. Heimdal: GERIX START: System- og brukardokumentasjon. 49s.
- 97/11 A. Barstad: Frihetens århundre? Levekår i Norge i et 100-årsperspektiv. 37s.
- 97/12 G. Sparby: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1992: Dokumentasjon. 101s.
- 97/13 V. Pedersen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1993: Dokumentasjon. 94s.
- 97/14 V. Pedersen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1994: Dokumentasjon. 93s.
- 97/15 Metodevalg og kostnader ved etablering og drift av et boligregister. 29s.
- 97/16 K. Vassenden: Innvandrersstatistikkprosjektet: Styringsgruppas evaluering. 34s.
- 97/17 E. Heilund, A.M.K. Holmøy, A.C. Steen og B.L. Western: Beregning av vektorer til inntekts- og formuesundersøkelsene 1994. 30s.
- 97/19 H.M. Teigum: Verdiundersøkelsen 1996: Dokumentasjonsrapport. 84s.
- 97/20 T. Ouren og T. Vik: Prosjektrapport: Voksenopplæringsprosjektet 1995-1996. 24s.
- 97/21 S. Hansen og T. Skoglund: Beregning av sysselsetting og lønn i nasjonalregnskapet. 36s.
- 97/22 H. Lövkvist: Standardiserte rater - en metodebeskrivelse med eksempler fra dødsårsaksstatistikken. 45s.
- 97/23 T. Vik og T. Ouren: Voksenopplæringsprosjektet: Dokumentasjon av databasen og rutiner. 34s.
- 97/24 A.S. Andersen: Gerix-data: Gir de grunnlag for å vurdere inntektssystemet for kommunene? 58s.
- 97/25 Ø. Amundrud og I. Tuveng: Utredning av utvalgsplan for sentral sykefraværstatistikk. 36s.
- 97/26 J. Lyngstad: Innvandreres demografi og levekår. 38s.
- 97/27 L. Rogstad, P. Schønning, M.V. Dysterud og S. Homstvedt: Arealstatistikk i Norge: Resultater fra en brukerundersøkelse. 30s.
- 97/28 H.N. Næsheim og I. Tuveng: Muligheter for å få yrkesdata i registerbaserte statistikker. 37s.
- 97/29 J. Rodriguez: Sesongjustering i praksis - en innføring: April 1997. 71s.
- 97/30 K-G. Lindquist: Database for energiintensive næringer: Tall fra industristatistikken. 17s.
- 97/32 A. Mathiassen: Valg og bruk av internasjonale statistikkilder. 14s.

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

